

การจัดทำประมาณการทางการเงิน

นางสุภชาดา เจียรนัยกูร

ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบบัญชีสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ประเด็นสำคัญ

1. ประจำวัน

- เงินสดในมือและเงินฝากธนาคาร
- รายงานฐานะเงินสดประจำวัน

2. ประจำเดือน

- ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย

3. ประจำปี

- ประมาณการรายจ่ายประจำปี
- ประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิประจำปี
- ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน

4. รู้และเข้าใจงบกระแสเงินสดของสหกรณ์

5. สถานการณ์ที่กระทบกระแสเงินสดในสหกรณ์

ประเด็นสำคัญ : ประจำวัน

❖ การควบคุมเงินสดในมือและเงินฝากธนาคารในแต่ละวัน ใช้ระบบเงินสดย่อย หรือ Petty Cash คือกำหนดวงเงินสดในมือที่ถือในแต่ละวันเพื่อใช้จ่ายเงินครั้งละไม่มาก เช่น ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าวัสดุเครื่องเขียน ฯลฯ เมื่อครบสิ้นวันทำการแต่ละวันก็จะนำใบสำคัญจ่ายของแต่ละรายการลงบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายและเบิกเงินสดกลับคืนมาอยู่ในมือ ตามวงเงินสดย่อย ตัวอย่างเช่น กำหนดวงเงินสดในมือวันละ 20,000 บาท รายจ่ายเล็ก ๆ น้อย ๆ สหกรณ์จ่ายจากเงินสดในมือ 20,000 บาท ส่วนรายการจ่ายจำนวนเงินสูงเกินกว่า 20,000 บาท ให้จ่ายด้วยเช็คธนาคารหรือโอนเงินผ่านธนาคาร

ประเด็นสำคัญ : ประจำวัน

❖ รายงานฐานะเงินสดประจำวัน เป็นเครื่องมือที่ช่วยสรุปผลเงินสดรับเงินสดจ่ายและยอดฝาก/ถอนธนาคารในแต่ละวัน

สหกรณ์..... จำกัด

รายงานฐานะเงินสดประจำวัน

วันที่.....

รายการ	จำนวนเงิน
ยอดคงเหลือยกมา	xxx
บวก รายรับ	
- เงินรับฝากและรับเงินกู้ยืม	xxx
- รับชำระหนี้เงินให้สหกรณ์กู้และดอกเบี้ยรับ	xxx
- รายได้อื่น	xxx
- ถอนเงินจากธนาคาร	xxx
รวมรับ	xxx
หัก รายจ่าย	
- จ่ายคืนเงินรับฝาก	xxx
- ชำระหนี้เงินกู้ยืมและดอกเบี้ยจ่าย	xxx

ประเด็นสำคัญ : ประจำวัน

รายการ				จำนวนเงิน	
<ul style="list-style-type: none"> - จ่ายเงินให้สมาชิกกู้ - ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน - นำเงินฝากธนาคาร 				XXX	
				XXX	
				XXX	
				รวมจ่าย XXX	
				XXX	
ยอดคงเหลือยกไป					
รายการ	เงินฝากประเภท.....		เงินฝากประเภท.....		รวม
	ธนาคาร.....	ธนาคาร.....	ธนาคาร.....	ธนาคาร.....	
ยอดคงเหลือยกมา <u>บวก</u> เงินฝากประจำวัน <u>หัก</u> เงินถอนประจำวัน ยอดคงเหลือยกไป					

ประเด็นสำคัญ : ประจำวัน

❖ ตัวอย่าง รายงานฐานะเงินสดประจำวัน

สหกรณ์ออมทรัพย์ยั่งยืน จำกัด

รายงานการรับ - จ่ายเงินสดและยอดคงเหลือ

ประจำวัน ที่ 17 มกราคม 2562

รายการ	เดบิต	เครดิต
<u>รายรับ</u>		
ถอนเงินจากธนาคารกรุงไทย (ออมทรัพย์)		1,365,000.00
รับชำระหนี้เงินกู้		762,147.79
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้สมาชิกกู้		2,129.84
เงินรับฝาก - ออมทรัพย์		40,000.00
เงินรับฝาก - ออมทรัพย์พิเศษ		234,960.10

ประเด็นสำคัญ : ประจำวัน

รายการ	เดบิต	เครดิต
<u>รายจ่าย</u>		
นำฝากธนาคารกรุงไทย (ออมทรัพย์)		962,000.00
จ่ายเงินกู้		1,055,000.00
จ่ายคืนเงินรับฝาก - ออมทรัพย์		33,330.00
จ่ายคืนเงินรับฝาก - ออมทรัพย์พิเศษ		288,960.41
จ่ายทุนสาธารณประโยชน์		8,663.00
ค่าเบี้ยเลี้ยง พาหนะ - กรรมการ		2,044.00
ค่าเบี้ยประชุม		24,200.00
ค่ารับรอง		860.00
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์		15,194.00
ค่าไปรษณีย์		49.00
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน		13,700.00
รวม	2,404,237.73	2,404,000.41
ยอดคงเหลือยกมา	18,376.28	
ยอดคงเหลือยกไป		18,613.60
	2,422,614.01	2,422,614.01

ลงชื่อ..... ผู้จัดทำ

ลงชื่อ..... ผู้จัดการ

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

การจัดทำประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย คือ การจัดทำงบประมาณเงินสด ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวางแผนการรับจ่ายเงินสดล่วงหน้าในระยะสั้นของแต่ละปีบัญชี

❖ วัตถุประสงค์ของการจัดทำประมาณเงินสด

1. เพื่อประมาณการรับและจ่ายเงินสดอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการรักษาสภาพคล่องโดยให้สหกรณ์มีเงินสดเพียงพอ กับความต้องการใช้จ่าย ในขณะที่เดียวกันก็เพื่อป้องกันมิให้มีการเก็บเงินสดไว้มากเกินกว่าความต้องการด้วย
2. เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ หากมีเงินสดเหลือ สหกรณ์ควรนำเงินสดส่วนเกินไปหาผลประโยชน์หรือผลตอบแทนให้มากที่สุด หากมีเงินสดขาดสหกรณ์ก็ต้องพิจารณาว่าจะหาเงินทุนมาจากแหล่งใดที่จะทำให้สหกรณ์เสียต้นทุนน้อยที่สุดและมีความเสี่ยงต่ำ
3. เป็นการรักษาระดับความน่าเชื่อถือของสหกรณ์ในทางการเงิน เพราะถ้าสหกรณ์มีการบริหารเงินสดไม่ให้เกิดภาวะขาดสภาพคล่องและไม่มีการค้างชำระหนี้ ก็จะสร้างเครดิตให้กับสหกรณ์มากยิ่งขึ้น
4. เพื่อให้สหกรณ์มีเวลาในการเตรียมการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งล่วงหน้าก่อนสถานการณ์นั้น ๆ จะมาถึง

การทำงบประมาณเงินสด จะต้องมีการประมาณหรือคาดคะเนเงินสดที่คาดว่าจะได้รับและจะต้องจ่ายในช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งโดยปกติช่วงเวลาของการทำงบประมาณเงินสดอาจทำเป็นรายเดือน รายไตรมาส สหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่มากอาจจะทำงบประมาณเงินสดทุก 15 วัน โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วย และจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เพื่อให้การจัดทำงบประมาณเงินสดใกล้เคียงความเป็นจริง

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

❖ ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณเงินสด

ขั้นที่ 1 ประมาณการเงินสดรับ

จัดทำประมาณการเงินสดรับหรือกระแสเงินสดรับทั้งด้านสินทรัพย์ หนี้สิน ทุนของสหกรณ์และรายได้ โดยรวบรวมและคำนวณรายการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง , ปริมาณเงินทั้งที่เกิดขึ้นเป็นปกติ หรือเป็นรายได้ที่ทราบแน่นอนว่าจะได้รับ และประมาณการรายการที่อาจเกิดขึ้นเป็นครั้งคราว รวมถึงรายการเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ โดยใช้ข้อมูลในอดีต ปัจจุบัน และเหตุการณ์ในอนาคตที่สามารถคาดคะเนได้

เงินสดรับ - ด้านสินทรัพย์ เช่น การรับชำระค่างานจากสมาชิก , รับชำระค่างานจากสหกรณ์อื่น , ขายสินทรัพย์ถาวร , รับเงินจากหลักทรัพย์ที่ครบกำหนดหรือไถ่ถอนก่อนกำหนด , ขายที่ดินแทนการชำระหนี้ รับชำระหนี้ค่าอื่น ๆ เป็นต้น

เงินสดรับ - ด้านหนี้สินเช่นรับเงินฝากจากสมาชิก, รับเงินฝากจากสหกรณ์อื่น รับเงินกู้จากสหกรณ์หรือสถาบันการเงินอื่น รับเงินเบิกเกินบัญชี เป็นต้น

เงินสดรับ – ด้านทุน เช่น รับเงินสะสมค่าหุ้นจากสมาชิก รับบริจาคเงินสดเข้าเป็นทุนสำรอง เป็นต้น

เงินสดรับ – ด้านรายได้ เช่น รับชำระดอกเบี้ยเงินให้สมาชิกกู้, รับชำระดอกเบี้ยเงินให้สหกรณ์อื่นกู้, ดอกเบี้ยรับจากสถาบันการเงิน, ผลตอบแทนจากเงินลงทุน, ค่าธรรมเนียมแรกเข้าของสมาชิกใหม่, รายได้จากการให้เช่าสถานที่, ดอกเบี้ยรับจากธนาคารหนี้สูญรับคืน เป็นต้น

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

ขั้นที่ 2 ประมาณการเงินสดจ่าย

จัดทำประมาณการเงินสดจ่ายหรือกระแสเงินสดจ่ายทางด้านสินทรัพย์ หนี้สิน ทุนของสหกรณ์และค่าใช้จ่ายโดยรวม และคำนวณรายการต่างๆที่เกี่ยวข้อง ปริมาณเงินทั้งที่เกิดขึ้นเป็นปกติ หรือเป็นค่าใช้จ่ายที่ทราบแน่นอนว่าจะต้องจ่าย รายการที่อาจเกิดขึ้นเป็นครั้งคราว และรายการเบ็ดเตล็ดโดยใช้ข้อมูลในอดีต ปัจจุบันและเหตุการณ์ในอนาคตที่สามารถคาดคะเนได้

เงินสดจ่าย - ด้านสินทรัพย์ เช่น ให้เงินกู้แก่สมาชิก/สหกรณ์อื่น, ลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาล, ซื้อสินทรัพย์ถาวร, ซื้อวัสดุสำนักงาน, จ่ายค่าใช้จ่ายล่วงหน้า เป็นต้น

เงินสดจ่าย - ด้านหนี้สิน เช่น จ่ายคืนเงินฝากสมาชิก ชำระคืนเงินกู้แก่สหกรณ์อื่น, ชำระค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เป็นต้น

เงินสดจ่าย - ด้านทุน เช่น จ่ายคืนเงินค่าหุ้นแก่สมาชิกที่พ้นจากสมาชิกภาพ, จ่ายเงินปันผลตามหุ้น, จ่ายเงินเฉลี่ยคืน, จ่ายเงินโบนัส, จ่ายค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ฯ จ่ายเงินสดออกจากทุนสะสมตามข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ เป็นต้น

เงินสดจ่าย - ด้านค่าใช้จ่าย เช่น ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก, ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม (ทุกประเภท), เงินเดือน/ค่าจ้าง, เบี้ยเลี้ยงที่พักและค่าพาหนะ, ค่าล่วงเวลา, สวัสดิการเจ้าหน้าที่, ค่ารับรอง, ค่าตอบแทน, ค่าเบี้ยประชุม, ค่าไฟฟ้า, น้ำประปา, ค่าโทรศัพท์, ค่าใช้จ่ายประชุมใหญ่, ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการ, ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี, ค่าพัฒนาบุคลากร เป็นต้น

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

ขั้นที่ 3 จำนวนเงินสดเกิน (ขาด) สุทธิ

- กรณี เงินสดรับมากกว่าเงินสดจ่าย เป็น เงินสดรับสุทธิ
- กรณี เงินสดจ่ายมากกว่าเงินสดรับ เป็น เงินสดจ่ายสุทธิ

ขั้นที่ 4 จำนวนเงินสดคงเหลือที่มีอยู่ปลายงวด

การคำนวณเงินสดคงเหลือที่มีอยู่ปลายงวด เป็นการนำเงินสดเกิน(ขาด)สุทธิ มารวมกับเงินสดยกมาต้นงวด ซึ่งหาก สหกรณ์มีเงินสดเกินสุทธิ เมื่อมารวมกับเงินสดยกมาต้นงวดก็จะเป็นจำนวนเงินที่สูงขึ้น แต่หากสหกรณ์มีเงินสดขาดสุทธิ ต้องนำเงินสดยกมาต้นงวดมาหักจากเงินสดขาดสุทธิก็จะคงเหลือเป็นจำนวนเงินสดคงเหลือที่มีอยู่ปลายงวด

ขั้นที่ 5 ประมาณการเงินสดขั้นต่ำที่สหกรณ์จะต้องดำรงไว้เพื่อความปลอดภัย

เนื่องจากการดำเนินธุรกิจตามปกติของสหกรณ์ต้องเกี่ยวข้องกับการรับ - จ่ายเงิน ซึ่งกระแสเงินสดเข้าและออกของ สหกรณ์นั้นจะเกิดขึ้นไม่พร้อมกัน สหกรณ์จึงจำเป็นต้องถือเงินสดไว้จำนวนหนึ่ง เพื่อให้บริการสมาชิกหรือจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น หรือถือเงินสดไว้เพื่อรอจังหวะการลงทุนในอนาคต ซึ่งจะทำให้สหกรณ์มีความคล่องตัวที่จะนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนสูง โอกาสดังกล่าวอาจเกิดขึ้นขณะใดขณะหนึ่งก็ได้ หรือสำรองไว้เพื่อเหตุฉุกเฉินหรือเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถคาดคะเนล่วงหน้าได้ ซึ่งทำให้สหกรณ์ จำเป็นต้องใช้เงินสด ระดับของเงินสดขั้นต่ำในมือของสหกรณ์จะแตกต่างกันไปตามขนาด ลักษณะและปริมาณการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

ขั้นที่ 6 คำนวณเงินสดส่วนเกินหรือเงินสดขาดและจำนวนที่ต้องการเพิ่ม

พิจารณาผลการประมาณการเงินสดที่มีอยู่ปลายงวด ว่าสหกรณ์มีเงินสดส่วนเกินหรือเงินสดขาดและจำนวนที่ต้องการเพิ่ม เพื่อวางแผนทางการเงินให้เหมาะสมกับสถานการณ์

- กรณีมีเงินสดส่วนเกิน สหกรณ์ควรนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์ตามที่กฎหมายกำหนด หรือให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมหรือนำเงินไปฝากกับสหกรณ์อื่นตามความเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระยะเวลาการลงทุน อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เพื่อให้สหกรณ์มีความปลอดภัยจากการลงทุนหรือสหกรณ์อาจจ่ายเงินชำระหนี้และดอกเบี้ยก่อนกำหนด เพื่อให้ภาระหนี้สินและต้นทุนค่าใช้จ่ายลดน้อยลง

- กรณีมีเงินสดขาด สหกรณ์อาจมีการกู้ยืมเงินระยะสั้นจากสหกรณ์อื่นหรือสถาบันการเงิน ระดมหุ้นหรือเงินรับฝากจากสมาชิก วงเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร หรือขายหลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาดเพื่อให้มีเงินสดเพียงพอกับความต้องการ

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

สภกรณ์..... จำกัด

งบประมาณเงินสด

ณ วันที่/ไตรมาสที่

ประมาณเงินสดรับ
ประมาณเงินสดจ่าย
เงินสดรับสุทธิ (จ่ายสุทธิ)
<u>บวก</u> เงินสดยกมาต้นงวด
<u>หัก</u> เงินสดขั้นต่ำที่ต้องการมีไว้
จำนวนเงินสดส่วนเกิน
จำนวนเงินสดที่ต้องการเพิ่ม
จำนวนที่ควรนำไปลงทุน

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

❖ ข้อสังเกตในการประมาณการกระแสเงินสด

1. กรณีประมาณการสูงเกินไป

- หากสหกรณ์ประมาณการว่ามีเงินสดส่วนเกิน แต่ผลการดำเนินงานจริงเป็นกระแสเงินสดขาด ทำให้สหกรณ์ต้องเร่งหาแหล่งเงินทุนที่กู้ยืมเพื่อมิให้สหกรณ์ขาดสภาพคล่อง
- สหกรณ์อาจปฏิบัติงานไม่ได้ตามแผนงานหรือประมาณการที่กำหนด ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการอาจมองว่าเจ้าหน้าที่สหกรณ์ทำงานไม่มีประสิทธิภาพไม่เป็นไปตามเป้าหมาย
- สมาชิกมองว่าคณะกรรมการดำเนินการบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ และอาจขาดความเชื่อมั่นศรัทธากับการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินการ
- สหกรณ์อาจใช้จ่ายอย่างไม่ประหยัด เพราะประมาณการค่าใช้จ่ายไว้สูง ทำให้ขาดการควบคุมต้นทุนหรือค่าใช้จ่าย และส่งผลกระทบต่อกำไรในการดำเนินงาน
- หากคณะกรรมการดำเนินการใช้แผนงานหรือประมาณการเป็นเครื่องมือวัดผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการอาจทำให้ผลการประเมินที่ได้ต่ำกว่าความเป็นจริง ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่อาจเสียขวัญกำลังใจทั้งที่ทำงานเต็มที่แล้ว

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

2. กรณีประมาณการต่ำเกินไป

- หากสหกรณ์ประมาณการว่ามีกระแสเงินสดขาด แต่ผลการดำเนินงานจริงเป็นกระแสเงินสดเกิน สหกรณ์อาจไม่ได้เตรียมหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมในการนำเงินไปลงทุนและเสียโอกาสในการลงทุน
- กรณีประมาณการรายได้ไว้ต่ำ คณะกรรมการดำเนินการอาจประเมินการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ว่าทำได้ดีเกินจริง หรือเจ้าหน้าที่อาจไม่ตั้งใจความพยายามในการปฏิบัติงานหรือปฏิบัติงานไม่เต็มที่
- กรณีประมาณการรายจ่ายไว้ต่ำ การจ่ายเงินไม่คล่องตัวเนื่องจากประมาณการไว้ต่ำและไม่กล้าใช้เงินเกินกว่าประมาณการ ซึ่งหากสหกรณ์มีการใช้จ่ายเงินเกินกว่าประมาณการอาจทำให้สมาชิกตั้งข้อสงสัย หรือไม่ไว้วางใจที่สหกรณ์มีการจ่ายเงินเกินกว่าประมาณการ

❖ สรุป

การทำงานประมาณเงินสดเป็นการประมาณการหรือคาดการณ์ภาวะการเงินในอนาคต ซึ่งต้องมีองค์ประกอบหลายประการ เช่น ทักษะและประสบการณ์ของผู้จัดทำประมาณ, ความชัดเจนของข้อมูลทางการเงินที่มีอยู่, การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสถานการณ์ หรือ ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกของสหกรณ์ ซึ่งจะทำให้การทำงานประมาณเงินสดมีความถูกต้อง แม่นยำ เทียบตรง และเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์ในการบริหารเงินสดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

ตัวอย่าง การจัดทำงบประมาณเงินสดล่วงหน้า 3 เดือน คือ เดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และ มีนาคม 2562

สหกรณ์ออมทรัพย์รัตนชาติ จำกัด

งบประมาณเงินสด

สำหรับไตรมาสที่ 1 (มกราคม - มีนาคม 2562)

รายการ	ไตรมาสที่ 1 (มกราคม - มีนาคม 2562)		
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม
เงินสดรับ			
รับชำระหนี้เงินให้สมาชิกกู้	14,200,000.00	11,000,000.00	12,000,000.00
รับชำระหนี้เงินให้สหกรณ์อื่นกู้	1,601,000.00	1,601,000.00	1,601,000.00
ดอกเบี้ยรับเงินให้สมาชิกกู้	4,920,000.00	5,128,000.00	5,140,000.00
ดอกเบี้ยรับเงินให้สหกรณ์อื่นกู้	384,000.00	372,000.00	360,000.00
รับเงินฝากจากสมาชิก	20,000,000.00	15,200,000.00	15,000,000.00
รับดอกเบี้ยเงินฝากจากสหกรณ์อื่น	492,000.00	510,000.00	520,000.00
รับเงินฝากสหกรณ์ที่ครบกำหนด	25,000,000.00	-	10,000,000.00

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

รายการ	ไตรมาสที่ 1 (มกราคม - มีนาคม 2562)		
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม
ผลตอบแทนจากการลงทุน	59,000.00	122,000.00	250,000.00
รับเงินฝากจากสหกรณ์อื่น	30,000,000.00	-	-
รับเงินค่าหุ้นจากสมาชิก	20,000,000.00	5,000,000.00	8,000,000.00
รายได้อื่นๆ	20,000.00	20,000.00	20,000.00
รวมเงินสดรับ	116,676,000.00	38,953,000.00	52,891,000.00
เงินสดจ่าย			
นำเงินฝากสหกรณ์อื่น	32,000,000.00	5,000,000.00	-
จ่ายเงินให้สมาชิกกู้	8,699,000.00	15,390,000.00	26,193,000.00
จ่ายถอนเงินรับฝากของสมาชิก	12,000,000.00	8,000,000.00	14,000,000.00
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากสมาชิก	1,120,000.00	1,115,000.00	1,115,000.00
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากสหกรณ์	115,000.00	115,000.00	115,000.00
จ่ายเงินปันผลตามหุ้น	36,000,000.00	301,000.00	-
จ่ายเงินเฉลี่ยคืน	6,750,000.00	67,500.00	-
จ่ายคืนค่าหุ้นให้กับสมาชิก	13,500,000.00	1,200,000.00	3,200,000.00

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

รายการ	ไตรมาสที่ 1 (มกราคม - มีนาคม 2562)		
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม
จ่ายโบนัสกรรมการและเจ้าหน้าที่	1,000,000.00	-	-
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่	230,000.00	270,000.00	240,000.00
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก	240,000.00	240,000.00	300,000.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ	250,000.00	250,000.00	250,000.00
รวมเงินสดจ่าย	111,904,000.00	31,948,500.00	45,413,000.00
เงินสดรับสุทธิ (จ่ายสุทธิ)	4,772,000.00	7,004,500.00	7,478,000.00
บวก เงินสดยกมาต้นงวด	5,447,374.22	10,219,374.22	17,223,874.22
เงินสดคงเหลือที่มีอยู่	10,219,374.22	17,223,874.22	24,701,874.22
หัก เงินสดขั้นต่ำที่ความต้องการมีไว้	6,000,000.00	6,000,000.00	6,000,000.00
จำนวนเงินสดส่วนเกิน	4,219,374.22	11,223,874.22	18,701,874.22
จำนวนเงินสดที่ต้องการเพิ่ม	-	-	-
จำนวนเงินที่ควรนำไปฝากหรือลงทุน	4,000,000.00	11,000,000.00	18,500,000.00

หมายเหตุ : เงินสดยกมาต้นงวด ประกอบด้วยเงินสดในมือและเงินฝากธนาคาร

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

เดือนมกราคม 2562

สหกรณ์ออมทรัพย์รัตนชาติ จำกัด มีประมาณการเงินสดรับ จำนวน 116,676,000.00 บาท ส่วนใหญ่เป็นการรับเงินจากธุรกิจสินเชื่อและการรับฝากเงินของสมาชิก และมีเงินรับฝากสหกรณ์อื่นที่ครบกำหนดในเดือนนี้ จำนวน 25 ล้านบาท รวมทั้งการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น จำนวน 30 ล้านบาท ทั้งนี้ สหกรณ์ได้จัดเตรียมเงินไว้สำหรับการจ่ายเงินปันผลตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนให้กับสมาชิก ซึ่งจะมีการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีในเดือนมกราคม 2562 สำหรับประมาณการเงินสดจ่ายมีจำนวน 111,904,000.00 บาท ส่วนใหญ่จะเป็นการจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้กับสมาชิก จำนวน 36 ล้านบาท และมีการวางแผนฝากเงินไว้กับสหกรณ์อื่น จำนวน 32 ล้านบาท เมื่อนำประมาณการเงินสดรับหักด้วยประมาณการเงินสดจ่ายแล้วพบว่าสหกรณ์มีเงินสดรับสุทธิ จำนวน 4,772,000.00 บาท เมื่อรวมกับเงินสดยกมาต้นงวด จำนวน 5,447,374.22 บาท แล้วสหกรณ์จะมีเงินสดคงเหลือที่มีอยู่ จำนวน 10,219,374.22 บาท แต่สหกรณ์กำหนดเงินสดขั้นต่ำที่ต้องการมีไว้ จำนวน 6,000,000.00 บาท ดังนั้นสหกรณ์จึงมีจำนวนเงินสดส่วนเกิน ณ สิ้นเดือนมกราคม 2562 จำนวน 4,219,374.22 บาท ซึ่งสหกรณ์ควรพิจารณาเงินสดส่วนเกิน จำนวน 4,000,000.00 บาทว่าจะใช้ไปเพื่อการลงทุนใดที่จะทำให้สหกรณ์ได้รับประโยชน์หรือผลตอบแทนสูงสุด

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

เดือนกุมภาพันธ์ 2562

สหกรณ์ออมทรัพย์รัตนชาติ จำกัด มีประมาณการเงินสดรับ จำนวน 38,953,000.00 บาท ส่วนใหญ่เป็นการรับเงินจากธุรกิจสินเชื่อและการรับฝากเงินของสมาชิก สำหรับประมาณการเงินสดจ่ายมี จำนวน 31,948,500.00 บาท ส่วนใหญ่จะเป็นการจ่ายเงินให้สมาชิก เนื่องจากสหกรณ์มีนโยบายขยายวงเงินกู้สามัญและงวดชำระหนี้ จึงคาดว่าจะมีสมาชิกมาขอรับบริการกู้เงินมากขึ้น เมื่อนำประมาณการเงินสดรับหักด้วยประมาณการเงินสดจ่ายแล้ว พบว่าสหกรณ์มีเงินสดรับสุทธิ จำนวน 7,004,500.00 บาท เมื่อรวมกับเงินสดยกมาต้นงวด จำนวน 10,219,374.22 บาท แล้วสหกรณ์จะมีเงินสดคงเหลือที่มีอยู่จำนวน 17,223,874.22 บาท แต่สหกรณ์กำหนดเงินสดขั้นต่ำที่ต้องการมีไว้ จำนวน 6,000,000.00 บาท ดังนั้นสหกรณ์จึงมีจำนวนเงินสดส่วนเกิน ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2562 จำนวน 11,223,874.22 บาท ซึ่งสหกรณ์ควรพิจารณาเงินสดส่วนเกินจำนวน 11,000,000.00 บาทว่าจะใช้ไปเพื่อการลงทุนใดที่จะทำให้สหกรณ์ได้รับประโยชน์หรือผลตอบแทนสูงสุด

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

เดือนมีนาคม 2562

สหกรณ์ออมทรัพย์รัชนชาติ จำกัด มีประมาณการเงินสดรับ จำนวน 52,891,000.00 บาท ส่วนใหญ่เป็นการรับเงินจากธุรกิจสินเชื่อและการรับฝากเงินของสมาชิก และมีเงินรับฝากสหกรณ์ที่ครบกำหนดในเดือนนี้ จำนวน 10 ล้านบาท สำหรับประมาณการเงินสดจ่าย มีจำนวน 45,413,000.00 บาท ส่วนใหญ่จะเป็นการจ่ายเงินให้สมาชิก เนื่องจากสหกรณ์มีการขยายวงเงินกู้สามัญและมีสมาชิกมาขอรับบริการกู้เงินมากขึ้น เมื่อนำประมาณการเงินสดรับหักด้วยประมาณการเงินสดจ่ายแล้ว พบว่าสหกรณ์มีเงินสดรับสุทธิ จำนวน 7,478,000.00 บาท เมื่อรวมกับเงินสดยกมาต้นงวด จำนวน 17,223,874.22 บาท แล้วสหกรณ์จะมีเงินสดคงเหลือที่มีอยู่ จำนวน 24,701,874.22 บาท แต่สหกรณ์กำหนดเงินสดขั้นต่ำที่ต้องการมีไว้ จำนวน 6,000,000.00 บาท ดังนั้นสหกรณ์จึงมีจำนวนเงินสดส่วนเกิน ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2562 จำนวน 18,701,874.22 บาท ซึ่งสหกรณ์ควรพิจารณาเงินสดส่วนเกินจำนวน 18,500,000.00 บาทว่าจะใช้ไปเพื่อการลงทุนใดที่จะทำให้สหกรณ์ได้รับประโยชน์หรือผลตอบแทนสูงสุด

❖ สรุป

หากงบประมาณเงินสดของสหกรณ์ ณ เดือนมกราคม - มีนาคม 2562 เป็นไปตามที่สหกรณ์ประมาณการไว้สหกรณ์จะมีเงินสดส่วนเกินในช่วงเวลา 3 เดือนประมาณ 18,500,00.00 บาท ซึ่งสหกรณ์อาจนำไปลงทุนในหลักทรัพย์หรือให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมหรือนำเงินไปฝากกับสหกรณ์อื่นตามความเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระยะเวลาการลงทุน อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เพื่อให้สหกรณ์มีความปลอดภัยจากการลงทุน

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

ตัวอย่าง การเปรียบเทียบงบประมาณเงินสดกับเงินสดรับจ่ายที่เกิดขึ้นจริง

สหกรณ์ออมทรัพย์รัตนชาติ จำกัด

การเปรียบเทียบงบประมาณเงินสดกับเงินสดรับจ่ายที่เกิดขึ้นจริง

ณ เดือนมกราคม 2562

รายการ	รับ - จ่ายเงินสด ณ มกราคม 2562	
	ประมาณการ	รับ - จ่ายจริง
เงินสดรับ		
รับชำระหนี้เงินให้สมาชิกกู้	14,200,000.00	14,494,425.00
รับชำระหนี้เงินให้สหกรณ์อื่นกู้	1,601,000.00	1,601,000.00
ดอกเบี้ยรับเงินให้สมาชิกกู้	4,920,000.00	5,350,000.00
ดอกเบี้ยรับเงินให้สหกรณ์กู้	384,000.00	384,713.00
รับเงินฝากจากสมาชิก	20,000,000.00	21,085,824.00
รับดอกเบี้ยเงินฝากจากสหกรณ์อื่น	492,000.00	492,839.00
รับเงินฝากสหกรณ์ที่ครบกำหนด	25,000,000.00	25,000,000.00

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

รายการ	รับ – จ่ายเงินสด ณ มกราคม 2562	
	ประมาณการ	รับ – จ่ายจริง
ผลตอบแทนจากการลงทุน	59,000.00	59,131.00
รับเงินฝากจากสหกรณ์อื่น	30,000,000.00	30,000,000.00
รับเงินค่าหุ้นจากสมาชิก	20,000,000.00	20,243,840.00
รายได้อื่นๆ	20,000.00	16,500.00
รวมเงินสดรับ	116,676,000.00	118,728,272.00
เงินสดจ่าย		
นำเงินฝากสหกรณ์อื่น	32,000,000.00	32,400,000.00
จ่ายเงินให้สมาชิกกู้	8,699,000.00	8,700,000.00
จ่ายถอนเงินรับฝากของสมาชิก	12,000,000.00	11,225,260.00
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากสมาชิก	1,120,000.00	974,312.00
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากสหกรณ์	115,000.00	115,000.00
จ่ายเงินปันผลตามหุ้น	36,000,000.00	35,301,000.00
จ่ายเงินเฉลี่ยคืน	6,750,000.00	6,750,943.00
จ่ายคืนค่าหุ้นให้กับสมาชิก	13,500,000.00	13,548,960.00

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

รายการ	รับ – จ่ายเงินสด ณ มกราคม 2562	
	ประมาณการ	รับ – จ่ายจริง
จ่ายโบนัสกรรมการและเจ้าหน้าที่	1,000,000.00	951,000.00
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่	230,000.00	224,960.00
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก	240,000.00	234,960.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ	250,000.00	224,000.00
รวมเงินสดจ่าย	111,904,000.00	110,650,395.00
เงินสดรับสุทธิ (จ่ายสุทธิ)	4,772,000.00	8,077,877.00
บวก เงินสดยกมาต้นงวด	5,447,374.22	5,447,374.22
เงินสดคงเหลือที่มีอยู่	10,219,374.22	13,525,251.22
หัก เงินสดขั้นต่ำที่ต้องการมีไว้	6,000,000.00	6,000,000.00
จำนวนเงินสดส่วนเกิน	4,219,374.22	7,525,251.22
จำนวนเงินสดที่ต้องการเพิ่ม	-	-
จำนวนเงินที่ควรนำไปฝากหรือลงทุน	4,000,000.00	7,000,000.00

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณเงินสดกับการรับ - จ่ายเงินสดจริงของสหกรณ์ออมทรัพย์รัตนชาติ จำกัด เดือนมกราคม 2562 พบว่า สหกรณ์มีเงินสดส่วนเกิน จำนวน 7,000,000.00 บาท สูงกว่าประมาณการที่กำหนดไว้ จำนวน 3,000,000.00 บาท หากพิจารณารายการเงินสด พบว่า สหกรณ์มีการประมาณการเงินสดรับไว้จำนวน 116,676,000.00 บาท แต่มีรายการเงินสดรับจริง จำนวน 118,728,272.00 บาท สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้จำนวน 2,052,272.00 บาท เนื่องจากสมาชิกได้รับเงินปันผลจากหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน จึงได้มีการนำเงินมาชำระหนี้เงินที่กู้และฝากเงินกับสหกรณ์ สำหรับประมาณการเงินสดจ่าย จำนวน 111,904,000.00 บาท มีการจ่ายเงินสดจริง จำนวน 110,650,395.00 บาท ต่ำกว่าประมาณการ จำนวน 1,253,605.00 บาท ส่วนใหญ่เนื่องจากสมาชิกมีการถอนเงินฝากน้อยลงและมีสมาชิกบางส่วนที่ยังไม่มารับเงินปันผลตามหุ้น ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบประมาณการเงินสดรับสุทธิ ซึ่งมีจำนวน 4,772,000.00 บาท กับเงินสดรับสุทธิจริง จำนวน 8,077,877.00 บาทพบว่า สหกรณ์มีเงินสดรับสุทธิสูงกว่าประมาณการ จำนวน 3,305,877.00 บาท ซึ่งเมื่อรวมกับเงินสดยกมาต้นงวด จำนวน 5,447,374.22 บาท แล้วสหกรณ์จะมีเงินสดคงเหลือที่มีอยู่จริง จำนวน 13,525,251.22 บาท แต่สหกรณ์กำหนดเงินสดขั้นต่ำที่ต้องการมีไว้ จำนวน 6,000,000.00 บาท ดังนั้น สหกรณ์จึงมีจำนวนเงินสดส่วนเกิน สิ้นเดือนมกราคม 2562 จำนวน 7,525,251.22 บาท ซึ่งสหกรณ์ควรพิจารณาเงินสดส่วนเกินจำนวน 7,000,000.00 บาทถึง 7,500,000.00 บาท ไปลงทุนซึ่งอาจเป็นการนำไปลงทุนในหลักทรัพย์ หรือให้สหกรณ์อื่นกู้ยืม หรือนำเงินไปฝากกับสหกรณ์อื่นตามความเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระยะเวลาการลงทุน อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เพื่อให้สหกรณ์มีความปลอดภัยจากการลงทุน หรือหากสหกรณ์ต้องการเก็บเงินสดไว้เพื่อรอจังหวะการลงทุนในระยะสั้นที่ให้ผลตอบแทนสูงและมีความเสี่ยงต่ำ สหกรณ์อาจนำเงินสดส่วนเกินจำนวนนี้ไปฝากไว้ที่ชุมนุมสหกรณ์หรือสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่มีระยะเวลาการ ฝากในช่วงเวลาสั้น ๆ เช่น 15 วันหรือ 30 วัน แทนการฝากเงินไว้ที่ธนาคารซึ่งให้ผลตอบแทนที่ต่ำกว่า

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

❖ สรุป

จะเห็นว่าการทำงานประมาณเงินสดจะมีประโยชน์กับสหกรณ์ในการวางแผนการนำเงินสดส่วนเกินไปลงทุน ซึ่งสหกรณ์สามารถเตรียมหาแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า เพื่อนำเงินไปลงทุนได้ทันทีหากกระแสเงินสดรับสุทธิจริงเป็นไปตามที่ประมาณการไว้ อย่างไรก็ตาม สหกรณ์ควรเปรียบเทียบงบประมาณเงินสดกับการรับ - จ่าย เงินสดจริง เดือนกุมภาพันธ์ และเดือนมีนาคม 2562 และหาสาเหตุที่งบประมาณเงินสดไม่เป็นไปตามที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สหกรณ์จะต้องเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นเหตุที่ทำให้งบประมาณเงินสดคลาดเคลื่อน เพื่อให้ การจัดทำงบประมาณเงินสด ในงวดต่อไปของสหกรณ์มีความถูกต้อง แม่นยำ และใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อสหกรณ์จะได้วางแผนทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

ตัวอย่าง การประมาณการกระแสเงินสด (อย่างง่าย)

สหกรณ์ออมทรัพย์ยั่งยืน จำกัด

ประมาณการกระแสเงินสด

เดือนมกราคม 2562

บาท

เงินสดยกมา

16,871.54

เงินฝากธนาคารยกมา

10,040,048.73

รายรับ

- รับชำระหนี้และดอกเบี้ยระหว่างเดือน	32,120,000.00
- รับดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์/เงินลงทุน	507,951.79
- รับรายได้อื่น	525.25
- รับฝากเงินจากสมาชิก	15,347,100.00
- รับค่าหุ้น	9,558,210.00
- รับคืนเงินลงทุน	

ชสอ.

40,000,000.00

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

		<u>บาท</u>
สอ.ครูชัยปุระ จำกัด	31,200,000.00	
สกก.เมืองปราบ จำกัด	993,190.96	129,726,978.00
รวม		<u>139,783,898.27</u>
รายจ่าย		
- จ่ายเงินกู้รายย่อยระหว่างเดือน	12,400,000.00	
- จ่ายเงินกู้รอบที่ 1	7,440,000.00	
- จ่ายเงินกู้รอบที่ 2	8,500,000.00	
- สมาชิกถอนเงินฝาก	9,800,000.00	
- จ่ายเงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน	50,288,058.63	
- จ่ายเงินลงทุน		
ชสอ.	10,000,000.00	
สอ.ครูเชียงรุ่ง จำกัด	30,000,000.00	
- จ่ายค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	1,714,800.00	130,142,858.63
เงินสดและเงินฝากธนาคารยกไป		<u><u>9,641,039.64</u></u>

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่าย)

ตัวอย่าง การประมาณการกระแสเงินสดประจำเดือน (แต่แยกรายละเอียดเป็นรายวันในเดือนนั้น)

สหกรณ์ออมทรัพย์ปันส่วน จำกัด

ประมาณการเงินสดรับ - เงินสดจ่ายประจำเดือนกรกฎาคม 2560

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	รายการ	วันที่																				
		3	4	5	6	7	11	12	13	14	17	18	19	20	21	24	25	26	27	31		
1.	<u>เงินสดรับ</u>																					
	ขอยกมา	3.13	12.13	9.93	4.63	4.43	21.03	20.88	103.68	23.68	83.28	80.08	9.08	8.78	2.38	24.58	24.38	16.08	6.58	2.98		
	• รับประจำเดือน ก.ค. 60																					
	• รับฝากจาก สอ. ประปราย	40.00								40.00											85.00	
	• รับฝากจาก สอ. วันใหม่	20.00								20.00												
	• รับฝากจาก สอ. สดใส					25.00									25.00							
• รับเงินกู้ยืมระยะสั้น (ธ.กรุงศรีฯ)							100.00															
	รวมรับ	63.13	12.13	9.93	4.63	29.43	21.03	120.88	103.68	83.68	83.28	80.08	9.08	8.78	27.38	24.58	24.38	16.08	6.58	87.98		
2.	<u>เงินสดจ่าย</u>																					
	• ดอกเงิน	0.06			0.20	0.20	0.15	0.20		0.40	0.20		0.30			0.20	0.30					
	• สำมัญ/พิเศษ/โครงการต่างๆ	0.40	0.20	0.30		8.20				7.00			3.00		6.40	2.80			9.50	3.60		
	• สมาชิก(คุณสุภาพ) ถอนเงินฝาก (ธ.กรุงไทย)																					
	• เงินร่อยจ่ายคืน (ค่าหุ้นสมาชิกลาออก)				5.00																	
	• คืนเงินฝาก สอ.สดใส	50.00																				
	• ชำระเงินกู้ระยะสั้น (ธ.กรุงศรีฯ)								80.00				71.00									
	• สมาชิก (คุณวิวรรณ) ถอนเงินฝาก (ธ.กรุงไทย)		2.00																			
• คืนเงินฝาก สอ.ก่ายาน								10.00														
	รวมจ่าย	51.00	2.20	5.30	0.20	8.40	0.15	17.20	80.00	0.40	3.20	71.00	0.30	6.40	2.80	0.20	8.30	9.50	3.60	-		

ประเด็นสำคัญ : ประจำเดือน (ประมาณการเงินศรับ - เงินสดจ่าย)

คำอธิบาย การประมาณการเงินศรับ – เงินสดจ่ายประจำเดือนกรกฎาคม 2560 ของสหกรณ์ออมทรัพย์ป็นส่วน จำกัด ได้ข้อมูลจาก

- เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยจะประมาณการเงินกู้ฉุกเฉินและเงินกู้สามัญ รวมทั้งเงินกู้พิเศษและเงินกู้โครงการต่าง ๆ ที่คาดว่าจะต้องจ่ายเงินสด/เงินฝากธนาคารในเดือนกรกฎาคม 2560 โดยประมาณจากคำขอู้ที่รับล่วงหน้ารวมทั้งสถิติการกู้เงินย้อนหลังในแต่ละเดือนที่ผ่านมา
- เจ้าหน้าที่บัญชีนำยอดเงินที่คาดว่าจะยกมาจากเดือนมิถุนายน บันทึกในวันแรกของเดือนกรกฎาคม รวมทั้งนำยอดเงินที่ส่งเรียกเก็บประจำเดือนกรกฎาคม จำนวน 85 ล้านบาท กรอกในช่องวันสุดท้ายของเดือน
- เจ้าหน้าที่เงินฝากให้ข้อมูลเงินฝากสหกรณ์อื่น เกี่ยวกับจำนวนเงินที่นำไปฝากและจำนวนเงินที่จะครบกำหนด และเงินรับฝากจากสมาชิก รวมทั้งรายการที่คาดว่าจะมีการฝากหรือถอนในระหว่างเดือนกรกฎาคม (เช่น กรณีคุณภาพและคุณวิวรรณแจ้งถอน)
- ผู้จัดการสหกรณ์จะให้ข้อมูลแหล่งเงินกู้ยืมระยะสั้นและการส่งชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นแก่เจ้าหน้าที่บัญชี เช่น รับเงินกู้ยืมงวดใหม่วันที่ 12 กรกฎาคม จำนวนเงิน 100 ล้านบาท และต้องเตรียมเงินส่งชำระเงินกู้ยืมสัญญาเดิมในวันที่ 13 และ 18 กรกฎาคม เป็นเงิน 80 ล้านบาท และ 71 ล้านบาท ตามลำดับ
- สรุป ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2560 สหกรณ์ออมทรัพย์ป็นส่วน จำกัด จะมีเงินสดในมือประมาณ 2.98 ล้านบาท ยกไปต้นเดือนสิงหาคม โดยมีเงินสด/เงินฝากธนาคารที่เรียกเก็บในวันสิ้นเดือนกรกฎาคม 85 ล้านบาท เพื่อเตรียมไว้จ่ายเงินกู้แก่สมาชิกหรือสหกรณ์อื่นหรือฝากสหกรณ์อื่นหรือนำไปลงทุนให้ได้ผลตอบแทนสูงต่อไป

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายจ่ายประจำปี)

ตัวอย่าง การประมาณการรายจ่ายประจำปี 2562 ของสหกรณ์ออมทรัพย์ยั่งยืน จำกัด

รายการ	ปี 2561			ปี 2562	เหตุผลและความจำเป็น
	ประมาณการ	จ่ายจริง	คงเหลือ	ประมาณการ	
❖ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน					
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่	2,790,480.00	2,765,552.67	24,927.33	2,905,600.00	
เงินเดือน	2,514,480.00	2,501,774.67	12,705.33	2,628,600.00	- เงินเดือนเจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน 7 คน
ค่าล่วงเวลา	100,000.00	96,381.00	3,619.00	100,000.00	- เป็นค่าปฏิบัติงานนอกเวลาของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ตามความจำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์บรรลุเป้าหมาย
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ-เจ้าหน้าที่	10,000.00	9,796.00	204.00	10,000.00	- เป็นค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะในการปฏิบัติงานนอกสถานที่ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เช่น การตรวจสอบที่ดินที่สมาชิกจ้างต่อสหกรณ์
ค่าสวัสดิการเจ้าหน้าที่	101,000.00	92,650.00	8,350.00	101,000.00	- เป็นเงินช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล การศึกษาบุตรและค่าเครื่องแต่งกายเจ้าหน้าที่
เงินสมทบกองทุนประกันสังคมเจ้าหน้าที่	65,000.00	64,951.00	49.00	66,000.00	- เป็นเงินที่สหกรณ์สมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเจ้าหน้าที่สหกรณ์ตามกฎหมาย

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายจ่ายประจำปี)

รายการ	ปี 2561			ปี 2562	เหตุผลและความจำเป็น
	ประมาณการ	จ่ายจริง	คงเหลือ	ประมาณการ	
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์	60,000.00	16,692.00	43,308.00	35,000.00	
ค่าปรับปรุงและซ่อมแซมสำนักงานและอุปกรณ์	20,000.00	3,852.00	16,148.00	20,000.00	- เป็นค่าปรับปรุง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ ของสหกรณ์
ค่าโปรแกรม Anti virus	15,000.00	12,840.00	2,160.00	15,000.00	- เป็นค่าบริการ ติดตั้ง โปรแกรม anti virus
ค่าพัฒนาโปรแกรมระบบงาน	20,000.00	0.00	20,000.00	0.00	- เป็นการพัฒนาโปรแกรมระบบงาน ดังนี้ 1. โปรแกรมนับคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ 2. โปรแกรมระบบประวัติสมาชิกสหกรณ์
ค่าเช่าระบบการจัดเก็บข้อมูลสหกรณ์ Cloud	5,000.00	0.00	5,000.00	0.00	- เป็นค่าเช่าพื้นที่ฝากไฟล์บน OneDrive ของบริการ Hotmail
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก	1,080,000.00	1,080,000.00	0.00	1,440,000.00	
เงินสมทบทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ถึงแก่กรรม	1,080,000.00	1,080,000.00	0.00	1,440,000.00	- เป็นเงินสมทบตามระเบียบสหกรณ์ฯ ว่าด้วยทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ถึงแก่กรรม พ.ศ. 2560

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายจ่ายประจำปี)

รายการ	ปี 2561			ปี 2562	เหตุผลและความจำเป็น
	ประมาณการ	จ่ายจริง	คงเหลือ	ประมาณการ	
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น	3,213,300.000	2,505,257.91	708,042.09	3,093,000.00	
ค่าเบี้ยประชุม	448,000.00	354,400.00	93,600.00	448,000.00	- ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุมตามที่ได้รับแต่งตั้งหรือเชิญเข้าประชุมสหกรณ์ฯ ประจำเดือนและอื่นๆ เป็นเงิน 800 บาท/ครั้ง ตามระเบียบสหกรณ์ฯ
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ – กรรมการ และอื่น ๆ	332,300.00	161,835.00	170,465.00	300,000.00	- เป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเบี้ยปฏิบัติงานและค่าพาหนะของคณะกรรมการและบุคคลอื่นที่มาประชุม และปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์กับสหกรณ์ตามระเบียบสหกรณ์ฯ
ค่าที่พัก	108,000.00	18,390.00	89,610.00	108,000.00	- เป็นค่าที่พักตามจ่ายจริง ของกรรมการที่มาประชุมตามระเบียบสหกรณ์
ค่ารับรอง	70,000.00	66,000.12	3,999.88	70,000.00	- เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มที่ใช้ในการประชุมของสหกรณ์ และสำหรับสมาชิกที่มาติดต่อรวมถึงผู้มาเยี่ยมชมกิจการหรืออำนวยความสะดวกต่อสหกรณ์
ค่าวัสดุและค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	200,000.00	94,691.70	105,308.30	150,000.00	- ค่าจัดพิมพ์ข้อบังคับสหกรณ์ จำนวน 1,000 เล่ม เล่มละ 50 บาท เป็นเงิน 50,000 บาท - ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ และวัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ
ค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	66,000.00	65,990.26	9.74	72,000.00	- เป็นค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร และพิมพ์เอกสารเฉลี่ยเดือนละ 6,000 บาท

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายจ่ายประจำปี)

รายการ	ปี 2561			ปี 2562	เหตุผลและความจำเป็น
	ประมาณการ	จ่ายจริง	คงเหลือ	ประมาณการ	
ค่าใช้จ่ายประชุมใหญ่	1,300,000.00	1,247,278.50	52,721.50	1,300,000.00	- เป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการประชุมใหญ่ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> • ค่าจัดพิมพ์รายงานกิจการประมาณ 70,000 บาท • ค่าสถานที่ อาหารว่างและเครื่องดื่มที่ใช้ในการจัดประชุมใหญ่ฯ เป็นเงิน 60,000 บาท • รางวัลให้กับสมาชิกเป็นเงิน 102,500 บาท • ค่าหุ้นสมาชิกสามัญจำนวน 1,777 คนๆ ละ 500 บาท เป็นเงิน 888,500 บาท และสมาชิกสมทบ จำนวน 611 คนๆ ละ 200 บาท เป็นเงิน 122,200 บาท รวมทั้งสิ้น 1,243,200 บาท • ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นเงิน 56,800 บาท
ค่าตอบแทน	50,000,000.00	49,100.00	900.00	50,000.00	- ค่าตอบแทนหน่วยงานหักเงินส่งต่อสหกรณ์เป็นเงิน 25,000 บาท - ค่าตอบแทนผู้ช่วยเหลือกิจกรรมของสหกรณ์ ด้านต่างๆ เป็นเงิน 25,000 บาท
ค่าไฟฟ้า	100,000.00	71,398.46	28,601.54	100,000.00	- เป็นค่าไฟฟ้าที่ใช้ในสหกรณ์ เฉลี่ยเดือนละ 8,000 บาท

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายจ่ายประจำปี)

รายการ	ปี 2561			ปี 2562	เหตุผลและความจำเป็น
	ประมาณการ	จ่ายจริง	คงเหลือ	ประมาณการ	
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบกิจการ					- เป็นค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการตามระเบียบ นทส.ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการ พ.ศ.2559 รวม 71,000.00 บาท
ค่าตอบแทน	60,000.00	60,000.00	0.00	60,000.00	- เป็นค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ฯ เดือนละ 5,000 บาท
ค่าพาหนะ	6,000.00	6,000.00	0.00	6,000.00	- ค่าพาหนะของผู้ตรวจสอบกิจการในคราวที่มีการประชุมคณะกรรมการซึ่งเป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาผู้ตรวจสอบกิจการ	5,000.00	1,560.00	3,440.00	5,000.00	- ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาผู้ตรวจสอบกิจการ
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบภายใน	36,000.00	0.00	36,000.00	0.00	- กำหนดตามข้อบังคับสหกรณ์ ข้อ 75(8) พิจารณาดำเนินการ แต่งตั้งและกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน เฉลี่ยเดือนละ 3,000บาท
ค่าตอบแทนผู้ดูแลระบบงาน	30,000.00	0.00	30,000.00	0.00	- เป็นค่าตอบแทนผู้ดูแลระบบงาน เดือนละ 2,500.00 บาท ตามระเบียบสหกรณ์ว่าด้วย วิธีการปฏิบัติในการควบคุมภายในฯ พ.ศ. 2556
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	120,000.00	100,000.00	20,000.00	150,000.00	- เป็นค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีสหกรณ์ของผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ตามนโยบายกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายจ่ายประจำปี)

รายการ	ปี 2561			ปี 2562	เหตุผลและความจำเป็น
	ประมาณการ	จ่ายจริง	คงเหลือ	ประมาณการ	
ค่าใช้จ่ายในการสื่อสาร	100,000.00	81,715.53	18,284.47	100,000.00	- เป็นค่าใช้จ่ายค่าโทรศัพท์ และ โทรสาร เฉลี่ยเดือนละ 9,000 บาท
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	45,000.00	41,262.68	3,737.32	45,000.00	- เป็นค่าธรรมเนียม โอนเงินฝากธนาคาร ค่าสมุดเช็ค ค่าอากร และค่าธรรมเนียมอื่นๆ
ค่าเบี้ยประกันภัย	15,000.00	14,432.16	567.84	15,000.00	- เป็นค่าประกันเงินระหว่างเดินทางจากสหกรณ์กับธนาคาร และเงินสดที่อยู่ในสหกรณ์คุ้มครองในวงเงิน 1,000,000 บาท
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี	35,000.00	18,841.00	16,159.00	35,000.00	- เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์	57,000.00	21,500.00	35,500.00	47,000.00	- เป็นค่าดูแลปรับปรุง Web Page เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์เป็นเงิน 20,000 บาท - เป็นค่าใช้จ่ายในการประชุมทางไกลผ่าน Video Conference เป็นเงิน 15,000 บาท - เป็นค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ผลงานสหกรณ์ผ่านสื่อต่างๆ เป็นเงิน 12,000 บาท
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	30,000.00	30,862.50	(862.50)	32,000.00	- เป็นค่าใช้จ่ายทั่วไป เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์
รวม	7,143,780.00	6,367,502.58	776,277.42	7,473,600.00	

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายจ่ายประจำปี)

รายการ	ปี 2561			ปี 2562	เหตุผลและความจำเป็น
	ประมาณการ	จ่ายจริง	คงเหลือ	ประมาณการ	
❖ ครุภัณฑ์ อาคารและสถานที่ และสิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์					
สิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (ตัดจ่าย 5 ปี)	0.00	0.00	0.00	430,000.00	- เป็นค่าโปรแกรม Microsoft® SQL Server®2012 Express ราคา 30,000 บาท - เป็นค่าพัฒนาโปรแกรมระบบงานสหกรณ์ออมทรัพย์ CasperCBiz และโอนย้ายฐานข้อมูลระบบ saving 2.1 เข้าสู่ฐานข้อมูลระบบ CasperCbiz , ค่าพัฒนาโปรแกรมนับคะแนนเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ , ค่าพัฒนาโปรแกรมระบบประวัติสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 400,000 บาท
ค่าครุภัณฑ์	137,000.00	0.00	0.00	175,000.00	- เป็นค่าเครื่อง Server จำนวน 1 เครื่อง พร้อมจอ Monitor (เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บข้อมูล) ราคา 150,000 บาท - เป็นค่าเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 เครื่อง (ใช้ทำระบบเงินกู้ ถูกเงิน ATM) ราคา 25,000 บาท
หมายเหตุ การเบิกจ่ายงบประมาณให้อัตโนมัติ ยกเว้นครุภัณฑ์ อาคารและสถานที่ และสิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์					

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายจ่ายประจำปี)

❖ ข้อความในหมายเหตุท้ายประมาณการรายจ่ายประจำปีบัญชีถัดไปของสหกรณ์

ด้วยมีผู้สอบถามที่มาของข้อความที่ให้หมายเหตุต่อท้ายประมาณการรายจ่ายประจำปีบัญชีถัดไปของทุกสหกรณ์ว่าการเบิกจ่ายงบประมาณให้ตัวจ่ายได้ยกเว้นครุภัณฑ์อาคารและสถานที่ หรือให้ตัวจ่ายได้ทุกหมวดยกเว้นหมวดที่ดินอาคารและอุปกรณ์ เป็นต้น กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คาดว่าเป็นข้อความที่ชักชวนความเข้าใจในการปฏิบัติงานสอบบัญชีสหกรณ์ ซึ่งผู้สอบบัญชีของสหกรณ์ควรแนะนำให้ทุกสหกรณ์ต้องเขียนหมายเหตุต่อท้ายประมาณการรายจ่ายประจำปีที่ฝ่ายส่งเสริมสหกรณ์แนะนำให้มีความหมายเหตุการณ์ตัวจ่ายอยู่แล้ว โดยให้เพิ่มความว่ายกเว้นครุภัณฑ์อื่น เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณและหลักการควบคุมภายในที่ดีซึ่งจะช่วยป้องกันการรั่วไหลของระบบการเงินของสหกรณ์ โดยสหกรณ์ควรปฏิบัติดังนี้

(1) รายจ่ายหมวดที่ดินอาคารและอุปกรณ์มักมีจำนวนเงินสูงมากจำเป็นต้องกำหนดแผนการจัดซื้อและได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ จึงจะสามารถซื้อได้

(2) กรณีคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่ามีความจำเป็นต้องจัดซื้อทรัพย์สินในหมวดที่ดินอาคารและอุปกรณ์ซึ่งมีจำนวนเงินสูงมาก เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ ที่ดินพร้อมอาคารเพื่อเป็นสถานที่ทำการของสหกรณ์ รถยนต์เพื่อใช้งาน ซึ่งความจำเป็นนั้นต้องรีบควมมิเช่นนั้นจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือทำให้สหกรณ์เสียประโยชน์อย่างมากคณะกรรมการดำเนินการควรเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อขออนุมัติการจัดซื้อ

(3) กรณีคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่ามีความจำเป็นต้องจัดซื้อทรัพย์สินในหมวดที่ดินอาคารและอุปกรณ์ซึ่งเป็นจำนวนเงินไม่สูง แต่สหกรณ์ยังไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการจัดซื้อและขออนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ดังนั้นสหกรณ์อาจขออนุมัติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการอนุมัติการจัดซื้อแล้วนำเสนอที่ประชุมใหญ่ทราบและให้สัตยาบันรับรองการจ่ายเงิน โดยคณะกรรมการดำเนินการต้องชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการซื้อและผลดีผลเสียจากการซื้ออย่างรีบด่วนนั้นเป็นเอกสารประกอบการนำเสนอที่ประชุมใหญ่ดังกล่าว แต่ถ้าที่ประชุมใหญ่ไม่เห็นชอบจึงไม่ให้สัตยาบันรับรองการจ่ายเงินคณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบการจ่ายเงินซื้อทรัพย์สินนั้นด้วย

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิประจำปี)

สหกรณ์ออมทรัพย์ยั่งยืน จำกัด

ประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่ายและกำไรสุทธิประจำปี 2562

รายการ	ประมาณการปี 2561		ผลการดำเนินงาน ปี 2561		ประมาณการ ปี 2562	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน						
ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้	62,520,000.00	81.59	63,757,118.84	82.04	70,664,000.00	86.92
ดอกเบี้ยรับเงินฝาก	14,065,000.00	14.14	13,922,112.61	17.91	10,462,000.00	12.87
ผลตอบแทนจากเงินลงทุน	43,500.00	0.06	36,974.11	0.05	173,000.00	0.21
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน	76,628,500.00	100	77,716,205.56	100.00	81,299,000.00	100.00
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและการลงทุน						
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	11,900,000.00	15.53	11,278,466.69	14.51	11,663,000.00	14.34
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและการลงทุน	11,900,000.00	15.53	11,278,466.69	14.51	11,663,000.00	14.34
รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุนสุทธิ	64,880,000.00	84.47	66,437,738.87	85.49	69,636,000.00	85.66
บวก รายได้อื่น	215,500.00	0.28	371,738.43	0.48	222,000.00	0.27
รายได้อื่น	215,500.00	0.28	371,738.43	0.48	222,000.00	0.27

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิประจำปี)

รายการ	ประมาณการปี 2561		ผลการดำเนินงาน ปี 2561		ประมาณการ ปี 2562	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน						
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่						
เงินเดือน	2,514,480.00	3.28	2,501,774.67	3.22	2,628,600.00	3.23
ค่าล่วงเวลา	100,000.00	0.13	96,381.00	0.12	100,000.00	0.12
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ – เจ้าหน้าที่	10,000.00	0.01	9,796.00	0.01	10,000.00	0.01
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	412,300.00	0.54	412,300.00	0.53	436,980.00	0.54
ค่าสวัสดิการเจ้าหน้าที่	101,000.00	0.13	92,650.00	0.12	101,000.00	0.12
เงินสมทบกองทุนประกันสังคมเจ้าหน้าที่	65,000.00	0.08	64,951.00	0.08	66,000.00	0.08
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์						
ค่าเสื่อมราคา	102,600.00	0.13	53,849.88	0.07	67,773.82	0.08
ค่าปรับปรุงและซ่อมแซมสำนักงานและอุปกรณ์	20,000.00	0.03	3,852.00	0.01	20,000.00	0.02
สิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	798.00	0.00	798.00	0.00	86,798.00	0.11

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิประจำปี)

รายการ	ประมาณการปี 2561		ผลการดำเนินงาน ปี 2561		ประมาณการ ปี 2562	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ค่าโปรแกรม Anti Virus	15,000.00	0.02	12,840.00	0.02	15,000.00	0.02
ค่าพัฒนาโปรแกรมระบบงาน	20,000.00	0.03	0.00	0.00	0.00	0.00
ค่าเช่าระบบการจัดเก็บข้อมูลสหกรณ์ Cloud	5,000.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก						
เงินสมทบทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ถึงแก่กรรม	1,080,000.00	1.41	1,080,000.00	1.39	1,440,000.00	1.77
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น						
ค่าเบี้ยประชุม	448,000.00	0.58	354,400.00	0.46	448,000.00	0.55
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	332,300.00	0.43	161,835.00	0.21	300,000.00	0.37
ค่าที่พัก	108,000.00	0.14	18,390.00	0.00	108,000.00	0.13
ค่ารับรอง	70,000.00	0.08	66,000.12	0.09	70,000.00	0.09
ค่าวัสดุและเครื่องเขียนแบบพิมพ์	200,000.00	0.26	94,691.70	0.12	150,000.00	0.18
ค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	66,000.00	0.06	65,990.26	0.08	72,000.00	0.09
ค่าใช้จ่ายประชุมใหญ่	1,300,000.00	1.70	1,247,278.50	1.60	1,300,000.00	1.60
ค่าตอบแทน	50,000.00	0.07	49,100.00	0.06	50,000.00	0.06

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิประจำปี)

รายการ	ประมาณการปี 2561		ผลการดำเนินงาน ปี 2561		ประมาณการ ปี 2562	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ค่าไฟฟ้า	100,000.00	0.13	71,398.46	0.09	100,000.00	0.12
ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของผู้ตรวจสอบกิจการ	71,000.00	0.09	67,560.00	0.09	71,000.00	0.08
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบภายใน	36,000.00	0.05	0.00	0.00	0.00	0.00
ค่าตอบแทนผู้ดูแลระบบสารสนเทศ	30,000.00	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	120,000.00	0.16	100,000.00	0.13	150,000.00	0.19
ค่าใช้จ่ายในการสื่อสาร	100,000.00	0.13	81,715.53	0.11	100,000.00	0.12
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	45,000.00	0.06	41,262.68	0.05	45,000.00	0.06
ค่าเบี้ยประกันภัย	15,000.00	0.02	14,432.16	0.02	15,000.00	0.02
หนี้สงสัยจะสูญ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	(74,577.11)	(0.10)	(18,267.59)	(0.02)	(18,720.88)	(0.02)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี	35,000.00	0.00	18,841.00	0.02	35,000.00	0.04
ค่าใช้จ่ายดำเนินการตามแผนกลยุทธ์	57,000.00	0.09	21,500.00	0.03	47,000.00	0.06
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	30,000.00	0.04	30,862.50	0.04	32,000.00	0.04
รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	7,584,900.89	9.90	6,816,182.87	8.77	8,046,430.94	9.90
กำไรสุทธิ	57,510,599.11	74.85	59,993,294.43	77.20	61,811,569.06	76.03

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิประจำปี)

สรุป รายการย่อของประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่ายและกำไรสุทธิประจำปี 2562 ของสหกรณ์ออมทรัพย์ยั่งยืน จำกัด

	บาท	%
ประมาณการรายได้หลัก		
ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้	70,664,000.00	86.92
ดอกเบี้ยรับเงินฝาก	10,462,000.00	12.87
ผลตอบแทนจากเงินลงทุน	173,000.00	0.21
รวมรายได้	81,299,000.00	100.00
ประมาณการค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและการลงทุน		
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	11,663,000.00	14.34
บวก รายได้อื่น	222,000.00	0.27
หัก ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ		
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่	2,905,600.00	3.57
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์	35,000.00	0.04
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก	1,440,000.00	1.77
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น	3,093,000.00	3.81
ค่าใช้จ่ายทางบัญชี - สุทธิ	572,830.94	0.71
รวมค่าใช้จ่าย	8,046,430.94	9.90
ประมาณการกำไรสุทธิ	61,811,569.06	76.03

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิประจำปี)

❖ ที่มาของตัวเลขประมาณการปี 2562 ของสหกรณ์ออมทรัพย์ยั่งยืน จำกัด (โดยสรุปมาจากบัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้สมาชิกและสหกรณ์อื่นที่บัญชีย่อยเงินรับฝากจากสมาชิกและสหกรณ์อื่น รวมทั้งทะเบียนต่าง ๆ ได้แก่ บัญชีเจ้าหนี้ที่ ค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจ่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน)

▪ ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ – สหกรณ์อื่น

ลูกหนี้เงินกู้ - สหกรณ์	ต้นเงิน	ดอกเบี้ย ทั้งปี 62	รวม
สอ.ครูอุดมเดช จำกัด	42,440,000.00	1,606,420.82	8,018,797.53
สอ.ครูชัยประะ จำกัด	180,000,000.00	6,412,376.71	

▪ ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ – สมาชิก

ประเภทเงินกู้/โครงการ	ปี 2561		ปี 2562	
	จำนวนเงิน ณ 1 ม.ค.2562	อัตราดอกเบี้ย	คาดการณ์เงินกู้เพิ่มขึ้น ระหว่างปี 2562	ดอกเบี้ยรับ
สามัญ/ถูกเงิน/ดำรงชีพ	869,620,974.08	6.00	10,000,000.00	52,477,873.08
ส่งเสริมวินัยทางการเงิน	63,598,811.52	5.75	-	3,656,931.66
ไม่เกิทุนเรือนหุ้น/พิเศษ	47,061,677.90	5.50	-	2,544,468.10
ทัศนศึกษา/ไม่เกินค่าหุ้น	2,205,262.08	5.00	-	102,322.62
Undo	1,243,672.73	4.75	-	51,679.65
ไม่เกินค่าหุ้น 61/พิเศษเพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย/	59,906,151.99	4.25	35,000,000.00	3,800,645.99
ศึกษา (สมาชิก)/ศึกษานูตร – หลาน	318,445.57	4.00	-	8,759.08
เงินกู้ฉบับแรก	158,496.01	2.75	-	2,545.73
	1,044,134,91.88		45,000,000.00	62,645,225.92

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิประจำปี)

▪ ดอกเบี้ยรับเงินฝาก

ดอกเบี้ยรับเงินฝากสหกรณ์อื่น	ยอดเงินฝาก 31/12/2561		ดอกเบี้ย ทั้งปี 62	รวม
สหกรณ์โคนมอยู่เย็น จำกัด	3.80	38,205,369.54	1,241,815.00	
สอ.ครุชัยปุระ จำกัด	4.00	78,125,872.29	694,786.74	
สอ.ครุเชิงรุ้ง จำกัด	3.75	50,000,000.00	179,794.52	
สอ.สาธารณสุขศรีเจริญ จำกัด	3.90	81,531,887.04	2,511,753.38	
สกก. เมืองปราบ จำกัด	4.50	14,314,206.50	575,774.62	
สอ.ครุอุดมเดช จำกัด	4.00	30,000,000.00	31,780.82	ปิดบัญชี 11/1/62
สอ.ครุทองนคร จำกัด	3.80	101,678,610.66	3,863,787.21	
สอ.รัฐวิสาหกิจสวนหลวง จำกัด	3.80	20,000,000.00	510,136.99	
สอ.ครุเจริญธานี จำกัด	3.80	30,000,000.00	637,150.68	10,246,779.96
		443,855,946.03		
❖ ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร (โดยประมาณ)			50,000.00	50,000.00
❖ ดอกเบี้ยเงินฝาก – ชสอ.			165,698.63	165,698.63
			รวม	10,462,478.59

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิประจำปี)

- ผลตอบแทนจากเงินลงทุน

เงินปันผล (ประมาณ 3.5%) จากหุ้น ชสอ. 173,000.00 บาท

- รายได้อื่น (โดยประมาณ)

	บาท
ดอกเบี้ยรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา (นางวิริยา)	182,367.19
ดอกเบี้ยรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา (นายพีระ)	10,079.62
ดอกเบี้ยรับลูกหนี้อื่น	17,942.71
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	10,000.00
รายได้ค่าธรรมเนียมจากการถอนเงินรับฝาก	1,000.00
รายได้เบ็ดเตล็ด	700.00
	222,089.52

- ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก

	<u>ยอดเงินฝาก 31/12/61</u>	<u>ดอกเบี้ยจ่าย ทั้งปี 62</u>
ออมทรัพย์ 1.50	6,241,409.75	120,807.53
พิเศษ 1.75	16,993,151.23	332,662.22
ประจำ 2.50	3,404,445.44	12,785.83
ประจำ 24 / สัจจะ 2.75	7,602,400.00	350,000.00
สินเชิฐ 2.00	535,386,366.92	10,846,790.25
ไม่ปรับขึ้น/ลด อัตราดอกเบี้ย (ประมาณ ปี 2562)		11,663,045.84

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิประจำปี)

- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ - จากตารางประมาณการรายจ่ายประจำปี 2562
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์ - จากตารางประมาณการรายจ่ายประจำปี 2562
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก - จากตารางประมาณการรายจ่ายประจำปี 2562
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น - จากตารางประมาณการรายจ่ายประจำปี 2562
- ค่าใช้จ่ายทางบัญชี – สุทธิ ประกอบด้วย

- บำเหน็จเจ้าหน้าที่	436,980.00	บาท
- ค่าเสื่อมราคา	67,773.82	บาท
- ค่าตัดจ่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	86,798.00	บาท
- หนี้สงสัยจะสูญ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	(18,720.88)	บาท
	<hr/>	
	572,830.94	บาท
	<hr/> <hr/>	

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี

(ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน)

สหกรณ์ออมทรัพย์ยั่งยืน จำกัด
ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ประมาณการปี 2562	ปี 2561
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	12,519,306.47	10,056,920.27
เงินฝากสหกรณ์อื่น	3	142,316,925.53	433,855,946.03
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	5	179,546,425.01	113,017,892.80
ลูกหนี้ระยะสั้น	6	2,672,279.14	2,718,277.47
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ		95,415.45	180,971.59
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	90,820.62	2,579,259.84
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		337,241,172.22	562,409,268.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	4	5,228,500.00	5,228,500.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	5	1,248,243,398.22	973,535,599.08
ลูกหนี้ระยะยาว	6	937,515.58	434,097.52
เครื่องใช้สำนักงาน - สุทธิ	8	186,881.67	79,427.49
สิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์		33,798.00	798.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	9	61,815.00	61,815.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		1,254,691,908.47	979,340,237.09
รวมสินทรัพย์		1,591,933,080.69	1,541,749,505.09

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี

(ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน)

สหกรณ์ออมทรัพย์ยั่งยืน จำกัด
 ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน
 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หมายเหตุ	ประมาณการปี 2562 บาท	ปี 2561 บาท
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินรับฝาก	10	570,337,460.17	569,627,773.34
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	11	441,579.04	890,654.58
รวมหนี้สินหมุนเวียน		570,779,039.21	570,518,427.92
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่		5,266,370.00	4,829,390.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		5,266,370.00	4,829,390.00
รวมหนี้สิน		576,045,409.21	575,347,817.92
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		858,961,160.00	818,595,610.00
ทุนสำรอง		79,523,389.72	73,438,203.04
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	12	15,591,552.70	14,374,579.70
กำไรสุทธิประจำปี		61,811,569.06	59,993,294.43
รวมทุนของสหกรณ์		1,015,887,671.48	966,401,687.17
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		1,591,933,080.69	1,541,749,505.09

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการงบประมาณฐานะการเงิน)

สหกรณ์ออมทรัพย์ยั่งยืน จำกัด

ประมาณการหมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง
- สหกรณ์รับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา ส่วนจำนวนรายได้จะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยคูณด้วยจำนวนเงินต้นที่ค้างชำระตามระยะเวลาที่กู้ยืม
- สหกรณ์ระงับการรับรู้รายได้ที่เกิดจากดอกเบี้ยเงินให้กู้ของลูกหนี้ระหว่างดำเนินคดีที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง จำนวน 254,035.78 บาท ซึ่งหากสหกรณ์รับรู้ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของลูกหนี้ดังกล่าว จะทำให้สหกรณ์ มีกำไรสุทธิประจำปีเป็นจำนวน 62,065,604.84 บาท
- เงินลงทุนระยะยาว เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดแสดงด้วยราคาทุน
- สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. 2544
- สหกรณ์ตีราคาวัสดุคงเหลือตามราคาทุน
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงในอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่างๆ ตัดจ่ายตามระยะเวลาของอายุการใช้งาน
- ค่าซ่อมบำรุง ค่าซ่อมแซม รวมทั้งการซื้อมาเปลี่ยนแทนสำหรับสินทรัพย์รายการย่อย ๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายหักจากรายได้ การต่อเติมหรือเพิ่มเติมอาคารและอุปกรณ์รายการใหญ่ ๆ ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน)

สหกรณ์ออมทรัพย์ยั่งยืน จำกัด
 ประมาณการหมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	<u>ประมาณการปี 2562</u>	<u>ปี 2561</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินสด	16,871.54	16,871.54
เงินฝากธนาคาร		
กระแสรายวัน	1,400.00	1,400.00
ออมทรัพย์	12,501,034.93	10,038,648.73
รวม	<u><u>12,519,306.47</u></u>	<u><u>10,056,920.27</u></u>

3. เงินฝากสหกรณ์อื่น ประกอบด้วย

	<u>ประมาณการปี 2562</u>	<u>ปี 2561</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
- เงินฝากออมทรัพย์		
สหกรณ์โคนมอยู่เย็น จำกัด	27,542,557.47	38,205,369.54
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูชัยบุรี จำกัด	0.00	78,125,872.29

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน)

3. เงินฝากสหกรณ์อื่น (ต่อ)	ประมาณการปี 2562	ปี 2561
	บาท	บาท
- เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ		
สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขศรีเจริญ จำกัด	42,806,605.90	81,531,887.04
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด	0.00	50,000,000.00
สหกรณ์การเกษตรเมืองปราบ จำกัด	11,289,151.50	14,314,206.50
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุตรดิตถ์ จำกัด	0.00	30,000,000.00
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูทองนคร จำกัด	0.00	101,678,610.66
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูชัยপুরะ จำกัด	25,678,610.66	0.00
- เงินฝากประจำ		
ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด	35,000,000.00	40,000,000.00
รวม	142,316,925.53	433,855,946.03

เงินฝากสหกรณ์อื่นข้างต้น แยกเป็นเงินฝากประเภทออมทรัพย์ จำนวน 27,542,557.47 บาท ประเภทออมทรัพย์พิเศษจำนวน 79,774,368.06 บาท และ ประเภทประจำ จำนวน 35,000,000.00 บาท

สหกรณ์โคนมอยู่เย็น จำกัด มีแผนงานในการขยายธุรกิจเพิ่มเติมซึ่งต้องใช้งบประมาณหมุนเวียนในการดำเนินงาน ดังนั้น สหกรณ์โคนมอยู่เย็น จำกัด ขอทำบันทึกข้อตกลงการคืนเงินฝากร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์อยู่เย็น จำกัด ดังนี้

- ในปี พ.ศ. 2562 ส่งคืนในเดือน มีนาคม – ธันวาคม 2562 รวมเป็นเงิน 12,000,000.00 บาท (สิบสองล้านบาทถ้วน)
- เงินฝากส่วนที่เหลือส่งคืนเดือนละ 1,000,000.00 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) จนครบจำนวน หากในระยะเวลาใดผู้รับฝากมี สภาพคล่องเพียงพอจะจ่ายคืนเงินฝากในจำนวนสูงกว่าที่กำหนดข้างต้น ให้ถือเป็นเรื่องของผู้รับฝากพึงดำเนินการเพื่อให้ชำระคืนเสร็จสิ้นโดยเร็ว

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน)

4. เงินลงทุน ประกอบด้วย

	ประมาณการปี 2562		ปี 2561	
	บาท ราคาทุน		บาท ราคาทุน	
<u>เงินลงทุนระยะยาว</u>				
<u>เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด</u>				
หุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)		208,500.00		208,500.00
หุ้นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด		5,000,000.00		5,000,000.00
หุ้นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ไทย ไอซีที จำกัด		20,000.00		20,000.00
รวมเงินลงทุนระยะยาว		5,228,500.00		5,228,500.00

5. เงินให้กู้ยืม ประกอบด้วย

	ประมาณการ ปี 2562		ปี 2561	
	บาท		บาท	
เงินให้กู้ยืม - ปกติ	ระยะสั้น	ระยะยาว	ระยะสั้น	ระยะยาว
เงินให้กู้แก่สหกรณ์	76,080,000.00	228,280,000.00	10,080,000.00	32,360,000.00
ลูกหนี้เงินกู้ฉุกเฉิน	2,873,830.28	0.00	2,506,309.38	0.00
ลูกหนี้เงินกู้สามัญ	96,771,784.81	953,745,384.67	96,650,090.64	894,450,078.64
ลูกหนี้เงินกู้พิเศษ	3,820,809.92	66,218,013.55	3,781,492.78	46,725,520.44
รวมเงินให้กู้ยืม	179,546,425.01	1,248,243,398.22	113,017,892.80	973,535,599.08

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน)

6. ลูกหนี้ ประกอบด้วย

	ประมาณการปี 2562		ปี 2561	
	บาท		บาท	
	ระยะสั้น	ระยะยาว	ระยะสั้น	ระยะยาว
ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	2,781,841.15	94,670.36	2,844,994.34	157,823.56
ลูกหนี้อื่น	1,731,686.78	842,845.22	1,733,252.30	276,273.96
รวม	4,513,527.93	937,515.58	4,578,246.64	434,097.52
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	1,841,248.79	0.00	1,859,969.17	0.00
รวมลูกหนี้	2,672,279.14	937,515.58	2,718,277.47	434,097.52

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 สหกรณ์มีลูกหนี้ตามคำพิพากษา 2 ราย จำนวนเงิน 2,876,511.51 บาท ประกอบด้วย ลูกหนี้รายที่ 1 จำนวนเงิน 157,823.56 บาท และลูกหนี้รายที่ 2 จำนวนเงิน 2,718,687.95 บาท ศาลพิพากษาตามยอม ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยลูกหนี้ตกลงผ่อนชำระต้นเงินพร้อมดอกเบี้ย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 สหกรณ์มีลูกหนี้อื่น จำนวน 4 ราย จำนวนเงิน 2,574,532.00 บาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ลูกหนี้อื่น จำนวน 1,841,248.79 บาท แยกเป็น ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน 157,823.56 บาท และ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ระหว่างดำเนินคดี จำนวน 1,683,425.23 บาท

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน)

7. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	<u>ประมาณการปี 2562</u>	<u>ปี 2561</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ดอกเบี้ยเงินฝาก - ชสอ.ค้างรับ	2,493.15	3,616.45
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์อื่นค้างรับ	49,914.81	2,524,663.33
วัสดุคงเหลือ	38,412.66	50,980.06
รวม	90,820.62	2,579,259.84

8. เครื่องใช้สำนักงาน - สุทธิ ประกอบด้วย

	<u>ประมาณการปี 2562</u>	<u>ปี 2561</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เครื่องใช้สำนักงาน	1,007,346.91	832,118.91
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	820,465.24	752,691.42
เครื่องใช้สำนักงาน - สุทธิ	186,881.67	79,427.49

9. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	<u>ประมาณการปี 2562</u>	<u>ปี 2561</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินทดรองจ่ายดำเนินคดี	49,815.00	49,815.00
เงินประกันมิเตอร์ไฟฟ้า	12,000.00	12,000.00
รวม	61,815.00	61,815.00

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน)

10. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	<u>ประมาณการปี 2562</u>	<u>ปี 2561</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินรับฝาก - สมาชิก		
เงินรับฝากออมทรัพย์	5,945,719.41	6,241,409.75
เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ	17,577,993.24	16,993,151.23
เงินรับฝากสินเจริญ	546,813,747.52	535,386,366.92
เงินรับฝากประจำ	0.00	3,404,445.44
เงินรับฝากสัจจะออมทรัพย์ 24 เดือน	0.00	7,602,400.00
รวมเงินรับฝาก	570,337,460.17	569,627,773.34

11. หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	<u>ประมาณการปี 2562</u>	<u>ปี 2561</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินร่อยจ่ายคืน	12,646.04	77,959.61
เงินปันผลเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	2,745.00	20,678.96
เงินรอการตรวจสอบ	19,240.00	34,240.00
ค่าธรรมเนียมแรกเข้ารับล่วงหน้า	0.00	20.00
ค่าหุ้นแรกเข้ารับล่วงหน้า	0.00	100.00
เงินบริจาค-มูลนิธิฯเทียม	30,000.00	30,568.00

ประเด็นสำคัญ : ประจำปี (ประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน)

11. หนี้สินหมุนเวียนอื่น (ต่อ)

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

เงินกองทุนประกันสังคม

ดอกเบี้ยเงินรับฝากประจำค้างจ่าย

ค่าตรวจสอบกิจการค้างจ่าย

ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีค้างจ่าย

ค่าเบี้ยประกัน บริษัท ทิพยประกันชีวิต จำกัด รอนำส่ง

รวม

ประมาณการปี 2562

บาท

2,058.00

10,500.00

0.00

30,000.00

100,000.00

234,390.00

441,579.04

ปี 2561

บาท

3,737.87

10,500.00

329,607.14

40,000.00

100,000.00

243,243.00

890,654.58

12. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ประกอบด้วย

ทุนสาธารณประโยชน์

ทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ถึงแก่กรรม

ทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้เป็นหนี้ที่ถึงแก่กรรม

ทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ค้ำประกันเงินกู้สามัญ

ทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล

ทุนสงเคราะห์สมาชิกกรณีประสบอุบัติเหตุ

ทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสหกรณ์

รวม

ประมาณการปี 2562

บาท

2,566,505.71

11,745,000.00

495,000.00

465,278.81

150,000.00

100,000.00

69,768.18

15,591,552.70

ปี 2561

บาท

1,569,532.71

11,525,000.00

495,000.00

465,278.81

150,000.00

100,000.00

69,768.18

14,374,579.70

ประเด็นสำคัญ - รู้และเข้าใจงบกระแสเงินสด

งบกระแสเงินสดของสหกรณ์ได้มาจากเทคนิคการวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวของเงินสด (Cash Flow Analysis) โดยเจ้าหน้าที่บัญชีต้องจัดทำตามขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 นำตัวเลขเงินสดและเงินฝากธนาคารรวมถึงเงินฝากสหกรณ์อื่น ในงบแสดงฐานะการเงินที่เป็นยอดปีปัจจุบัน หักกับยอดปีก่อน ผลลัพธ์ที่ได้คือ ยอดเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง) ที่แสดงในงบกระแสเงินสด
- ขั้นที่ 2 นำตัวเลขยอดคงเหลือ ณ วันต้นปีของบัญชีแยกประเภททุกบัญชีมาแสดงในกระดาษทำการงบกระแสเงินสด ช่องยอดคงเหลือต้นปี ส่วนที่เป็นเดบิต และเครดิต ซึ่งยอดรวมเดบิตต้องเท่ากับยอดรวมเครดิต
- ขั้นที่ 3 นำยอดกำไรสุทธิประจำปียกมาต้นปี แสดงในช่องเดบิตของรายการกระทบยอดและกระจายไปช่องเครดิตของบัญชีทุนสำรอง ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ฯ ค้างจ่าย เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย โบนัสค้างจ่ายและทุนสะสมต่าง ๆ ตามยอดอนุมัติการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของที่ประชุมใหญ่ และนำยอดกำไรสุทธิประจำปีในวันสิ้นปีปัจจุบันแสดงในช่องเครดิตของรายการกระทบยอดและช่องเดบิตของรายการกระทบยอดในส่วนของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน
- ขั้นที่ 4 นำตัวเลขยอดระหว่างปีทั้งเดบิตและเครดิตของบัญชีแยกประเภททุกบัญชี (ไม่รวมบัญชีที่จัดทำไปแล้วตามขั้นที่ 3) ไปแสดงในช่องเดบิตและเครดิตของรายการกระทบยอดให้ยอดเท่ากันที่ละบัญชี เพื่อให้ได้ยอดคงเหลือสิ้นปี (ด้านขวาของรายการกระทบยอด) โดยพิจารณาแยกตัวเลขเดบิตและเครดิตเพิ่มขึ้นในส่วนของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนและกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

ประเด็นสำคัญ – รู้และเข้าใจงบกระแสเงินสด

- ขั้นที่ 5 เมื่อแสดงตัวเลขเดบิตและเครดิตทุกบัญชีในช่องรายการกระทบยอดแล้วบรรทัดสุดท้ายจะได้ตัวเลขเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้นด้านเครดิต หรือเงินสดสุทธิลดลงด้านเดบิต ซึ่งคำนวณยอดรวมลงมาของช่องเดบิตต้องเท่ากับเครดิต
- ขั้นที่ 6 คำนวณตัวเลขส่วนที่เป็นเดบิตของช่องยอดคงเหลือต้นปีมาทางด้านขวา โดยบวกช่องเดบิต (รายการกระทบยอด) หรือหักช่องเครดิต (รายการกระทบยอด) ผลลัพธ์แต่ละบัญชีแสดงในช่องยอดคงเหลือสิ้นปีและคำนวณยอดรวม
- ขั้นที่ 7 คำนวณตัวเลขส่วนที่เป็นเครดิตของช่องยอดคงเหลือต้นปีมาทางด้านขวา โดยบวกช่องเครดิต (รายการกระทบยอด) หรือหักช่องเดบิต (รายการกระทบยอด) ผลลัพธ์แต่ละบัญชีแสดงในช่องยอดคงเหลือสิ้นปีและคำนวณยอดรวมซึ่งต้องเท่ากับยอดรวมเดบิตตามขั้นที่ 6
- ขั้นที่ 8 นำรายการกระทบยอด ช่องเดบิตและเครดิตตั้งแต่รายการในส่วนของ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนและ กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน ไปแสดงในงบกระแสเงินสดตามรูปแบบที่กำหนด

ประเด็นสำคัญ – รู้และเข้าใจงบกระแสเงินสด

อธิบายขั้นที่ 1

สหกรณ์ จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่และ.....

สินทรัพย์	ปี 25.....	ปี 25.....
	บาท	บาท
<u>สินทรัพย์</u>		
<u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	30,000	20,000
เงินฝากสหกรณ์อื่น	150,000	100,000
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง
เงินลงทุนระยะสั้น
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น – สุทธิ
ลูกหนี้ระยะสั้น – สุทธิ
.....
.....

เงินสดและเงินฝากธนาคารรวมทั้งเงินฝากสหกรณ์อื่นยกมาต้นปี จำนวน 120,000 บาท คงเหลือสิ้นปี 180,000 บาท แสดงว่าสหกรณ์มีเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น 60,000 บาท (ดูรายละเอียดการเคลื่อนไหวได้มาหรือใช้ไปตามงบกระแสเงินสด)

ประเด็นสำคัญ – รู้และเข้าใจงบกระแสเงินสด

อธิบายขั้นที่ 2

บัญชีแยกประเภท

วันเดือนปี	รายการ	เดบิต	เครดิต	ยอดคงเหลือเดบิต	ยอดคงเหลือเครดิต
				xxx	
					000

สภกรณ์ จำกัด

กระดษทำกรงบกระแสเงินสด

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่

รายการ	ยอดคงเหลือต้นปี	รายการกระทบยอด		ยอดคงเหลือสิ้นปี
		เดบิต	เครดิต	
เดบิต				
.....	xxx			
.....	xxx			
รวมเดบิต	เท่ากับยอดรวมเครดิต(ด้านล่าง)			
เครดิต				
.....	000			
.....	000			
รวมเครดิต	เท่ากับยอดรวมเดบิต(ด้านบน)			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรสุทธิ				
ค่าเสื่อมราคา				

ประเด็นสำคัญ – รู้และเข้าใจงบกระแสเงินสด

อธิบายขั้นที่ 3

สหกรณ์ จำกัด
 กระดาดำทำการงบกระแสเงินสด
 สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่

รายการ	ยอดคงเหลือต้นปี	รายการกระทบยอด		ยอดคงเหลือสิ้นปี
		เดบิต	เครดิต	
<u>เดบิต</u>				
ครุภัณฑ์			9,000	
<u>เครดิต</u>				
สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่			3,000	
ทุนสำรอง			20,000	
ทุนสาธารณประโยชน์			40,000	
ทุนรักษาระดับอัตราปันผล			10,000	
กำไรสุทธิประจำปี	200,000	200,000	250,000	
เงินปันผลค้างจ่าย			110,000	
เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย			6,000	
โบนัสค้างจ่าย			14,000	
<u>กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน</u>				
กำไรสุทธิ		250,000		
ค่าเสื่อมราคา		9,000		
บำเหน็จเจ้าหน้าที่		3,000		

ประเด็นสำคัญ – รู้และเข้าใจงบกระแสเงินสด

สหกรณ์ จำกัด

กระดาดำการงบกระแสเงินสด

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่

อธิบายขั้นที่ 4 และขั้นที่ 5

รายการ	ยอดคงเหลือต้นปี	รายการกระทบยอด		ยอดคงเหลือสิ้นปี
		เดบิต	เครดิต	
<u>เดบิต</u>				
.....	xxx	xxx	000	
รวมเดบิต	xxx (เท่ายอดรวมเครดิต ด้านล่าง)			
<u>เครดิต</u>				
.....	000	xxx	000	
กำไรสุทธิประจำปี	200,000	200,000	250,000	
รวมเครดิต	000 (เท่ายอดรวมเดบิต ด้านบน)			
<u>กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน</u>				
กำไรสุทธิ		250,000		
<u>กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน</u>				
.....		xxx	000	
<u>กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน</u>				
.....		xxx	000	
เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น			60,000	
		1,850,400	1,850,400	

ประเด็นสำคัญ – รู้และเข้าใจงบกระแสเงินสด

สหกรณ์ จำกัด

กระดาดำการงบกระแสเงินสด

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่

อธิบายขั้นที่ 6 และขั้นที่ 7

รายการ	ยอดคงเหลือต้นปี	รายการกระทบยอด		ยอดคงเหลือสิ้นปี
		เดบิต	เครดิต	
เดบิต				
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	20,000	10,000		30,000
เงินฝากสหกรณ์อื่น	100,000	50,000		150,000
.....	xxx			xxx
ครุภัณฑ์	34,000	7,000	9,000	32,000
.....	xxx			xxx
รวมเดบิต				
		เท่ายอดรวมเครดิต (ด้านล่าง)		เท่ายอดรวมเครดิต (ด้านล่าง)
เครดิต				
สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	45,000	-	3,000	48,000
ทุนสำรอง	300,000	-	20,000	320,000
ทุนสาธารณประโยชน์	600,000	480,000	40,000	160,000
ทุนรักษาระดับอัตราปันผล	70,000	-	10,000	80,000
กำไรสุทธิประจำปี	200,000	200,000	250,000	250,000
เงินปันผลค้างจ่าย	-	110,000	110,000	-
เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	-	6,000	6,000	-
โบนัสค้างจ่าย	-	14,000	14,000	-
รวมเครดิต				
		เท่ายอดรวมเดบิต (ด้านบน)		เท่ายอดรวมเดบิต (ด้านบน)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรสุทธิ		250,000		

ประเด็นสำคัญ – รู้และเข้าใจงบกระแสเงินสด

สหกรณ์ จำกัด

กระดาดำการงบกระแสเงินสด

สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่

อธิบายขั้นที่ 8

รายการ	ยอดคงเหลือต้นปี	รายการกระทบยอด		ยอดคงเหลือสิ้นปี
		เดบิต	เครดิต	
เดบิต				
.....	xxx			xxx
.....	xxx			xxx
รวมเดบิต	xxx (เท่ายอดรวมเครดิต)			xxx (เท่ายอดรวมเครดิต)
เครดิต				
.....	000			000
.....	000			000
รวมเครดิต	000 (เท่ายอดรวมเดบิต)			000 (เท่ายอดรวมเดบิต)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรสุทธิ		250,000	000	นำไปจัดทำ งบกระแสเงินสด
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		xxx	000	
.....		xxx	000	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			60,000	
.....				
เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น				
		1,850,400	1,850,400	

ประเด็นสำคัญ – รู้และเข้าใจงบกระแสเงินสด

สหกรณ์ จำกัด

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....

ปี 25.....
บาท

ปี 25.....
บาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

กำไร(ขาดทุน) สุทธิ
รายการปรับปรุงเพื่อกระทบยอดกำไร (ขาดทุน)		
สุทธิเป็นเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคา
.....
กำไร(ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการ		
เปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน		
สินทรัพย์ดำเนินงาน
หนี้สินดำเนินงาน
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน
<u>กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน</u>		
.....
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน
<u>กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน</u>		
.....
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน
เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง)	60,000
เงินสด ณ วันต้นปี	120,000
เงินสด ณ วันสิ้นปี	180,000

ประเด็นสำคัญ : สถานการณ์ที่กระทบกระแสเงินสดในสหกรณ์

1 กฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์พ. ศ. 2550 กำหนดอัตราการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์เฉลี่ยรายเดือนอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละหนึ่งของยอดเงินฝากทั้งหมดซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้กำหนดรูปแบบรายงานการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง แต่ละเดือนไว้ดังนี้

สหกรณ์ออมทรัพย์ยั่งยืน จำกัด
รายงานการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
ประจำเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2561

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
1. ส่วนเฉลี่ยรายเดือนของยอดสินทรัพย์สภาพคล่องในทุกสิ้นวัน (เดือนปัจจุบัน)	1,064,108,637.38	
(1) เงินสด	539,103.81	
(2) เงินฝากที่ชุมนุมสหกรณ์หรือธนาคาร	1,063,569,533.57	
(3) เงินฝากที่ออกโดยธนาคารซึ่งมีระยะเวลาการฝากเงินไม่เกิน 1 ปี	0.00	
(4) หลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือของรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน	0.00	
(5) พันธบัตรของธนาคารแห่งประเทศไทย	0.00	
(6) ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีระยะเวลาคงเหลือก่อนถึงกำหนดใช้เงินไม่เกิน 1 ปี	0.00	
(7) ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ซึ่งมีระยะเวลาคงเหลือก่อนถึงกำหนดใช้เงินไม่เกิน 1 ปี และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินประกันการใช้เงิน	0.00	
(8) ตั๋วแลกเงินซึ่งธนาคารรับรองสลักหลังหรือรับอาวัลหรือตั๋วสัญญาใช้เงินซึ่งธนาคารสลักหลังหรือรับอาวัล ทั้งนี้โดยไม่มีข้อจำกัดความรับผิดชอบของธนาคาร	0.00	
(9) สินทรัพย์อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด	0.00	
2. ส่วนเฉลี่ยรายเดือนของยอดเงินรับฝากทุกประเภทในทุกสิ้นวัน(เดือนก่อน)	17,027,129,846.33	
3. อัตราสินทรัพย์สภาพคล่องที่ดำรงในเดือนปัจจุบัน (ร้อยละ) คำนวณโดย $(1 \div 2) \times 100$	6.25	

ขอรับรองว่ารายงานนี้เป็นจริงและถูกต้อง

ลงชื่อ

(.....)

ผู้จัดการ

หมายเหตุ นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบให้ใช้แบบรายงานนี้ได้

ประเด็นสำคัญ : สถานการณ์ที่กระทบกระแสเงินสดในสหกรณ์

- 2 สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งหนึ่งเปลี่ยนปีบัญชีจาก 31 ธันวาคมของทุกปีเป็น 30 กันยายนของทุกปี โดยเริ่มต้นเปลี่ยนปีบัญชีใหม่ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562 ปรากฏว่าสหกรณ์คำนวณการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2562 เป็นเงินปันผลตามหุ้นผิดพลาด สำหรับยอดยกมาของทุนเรือนหุ้นเป็น 12 เดือน ซึ่งที่ถูกต้องควรคำนวณเพียง 9 เดือน (นับจากวันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2562 หรือเท่ากับ 273 วันหารด้วย 365 วัน) ความผิดพลาดของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณเงินปันผลเกินไป 3 เดือนดังกล่าว ทำให้สหกรณ์จ่ายเงินปันผลสูงเกินไปประมาณ 5 ล้านบาท จึงต้องปรับปรุงบัญชีเงินรอเรียกคืน และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีถัดไปแจ้งสมาชิกทราบพร้อมทั้งลงมติอนุมัติให้นำเงินปันผลจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีบัญชี 2563 ไปชำระเงินรอเรียกคืน (เฉพาะสมาชิกรายที่ได้รับเงินปันผลสูงเกินไปในปีบัญชี 2562) เสียก่อน ส่วนที่เหลือจึงจ่ายให้สมาชิก

ประเด็นสำคัญ : สถานการณ์ที่กระทบกระแสเงินสดในสหกรณ์

3 รายละเอียดตามบัญชีย่อยเงินรับฝากจากสมาชิกหลาย ๆ รายรวมกันแล้วสูงกว่าบัญชีแยกประเภทเงินรับฝากซึ่งเป็นบัญชีคุมยอดรวมเป็นเงินประมาณ 40 ล้านบาท แต่เจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์แก้ไขปรับปรุงบัญชี เพิ่มยอดบัญชีคุมเงินรับฝากและตั้งเงินรับฝากคลาดเคลื่อนนั้น เป็นบัญชีเงินรอเรียกคืน (โดยเดบิตบัญชีเงินรอเรียกคืนและเครดิตบัญชีเงินรับฝาก) แต่ที่ถูกต้องบัญชีเงินรอเรียกคืนจำนวน 40 ล้านบาท ดังกล่าวคือ เงินสดขาดบัญชี เนื่องจากการทุจริตด้านเงินรับฝากของสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องหาผู้ทุจริตรับผิดชอบเงินสดที่รับฝากแต่ไม่นำมาบันทึกบัญชีหรือหาผู้ที่ทำให้เกิดเงินสดขาดบัญชี นั้น

■ กรณียังหาผู้รับผิดชอบไม่ได้ : เดบิต ค่าเสียหายจากเงินสดขาดบัญชี (ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน)

เครดิต ค่าเผื่อเงินสดขาดบัญชี (หักบัญชีเงินสดขาดบัญชีในงบแสดงฐานะการเงิน)

■ กรณีหาผู้รับผิดชอบได้ : เดบิต ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี (มีหลักฐานรับรองเงินสดขาดบัญชีและหลักประกัน)

เครดิต เงินสด/เงินสดขาดบัญชี

ประเด็นสำคัญ : สถานการณ์ที่กระทบกระแสเงินสดในสหกรณ์

4 ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 9 ตุลาคม 2563 มีผลบังคับใช้วันที่ 10 ตุลาคม 2563)

- กรณีสหกรณ์ A ฝากเงินไว้กับสหกรณ์ B เป็นเงิน 20 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ตั้งแต่สิ้นเดือนมิถุนายน 2562 กำหนดถอนคืนทั้งสิ้นในวันสิ้นปีบัญชี 30 กันยายน 2563 ปรากฏว่าสหกรณ์ A ไม่สามารถถอนคืนเงินฝากในสหกรณ์ B ทั้งต้นเงินฝากและดอกเบี้ยจำนวนเงิน 21,250,000 บาท เป็นผลให้สหกรณ์ A ต้องตั้งค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์อื่นสงสัยจะสูญเป็นเงิน 20 ล้านบาท โดยถ้าสหกรณ์ A ได้เคยบันทึกรับรู้รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์ B ค้างรับในปีบัญชี 30 กันยายน 2562 ไว้แล้วจำนวน 250,000 บาท ก็ต้องตั้งค่าเผื่อดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์ B สงสัยจะสูญเป็นค่าใช้จ่ายในปีบัญชี 2563 นี้ด้วยอีก 250,000 บาท
- กรณีสหกรณ์ C ฝากเงินไว้กับสหกรณ์ D เป็นเงิน 40 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ตั้งแต่ปีบัญชี 31 ธันวาคม 2559 กำหนดถอนคืนทั้งสิ้นในปีบัญชี 31 ธันวาคม 2563 ปรากฏว่าสหกรณ์ D มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสมเกินกึ่งหนึ่งของทุนเรือนหุ้น ในปีบัญชี 31 ธันวาคม 2562 จึงอยู่ระหว่างจัดทำแผนปรับปรุงการดำเนินงานตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ โดยกำหนดในแผนดังกล่าวว่าจะจ่ายคืนเงินฝากให้สหกรณ์ C ปีละ 2 งวดๆละ 5 ล้านบาท รวมทั้งสิ้นต้องจ่ายคืนต้นเงินฝากให้สหกรณ์ C เป็นจำนวน 8 งวด ดังนั้นถ้าวันสิ้นปีบัญชี 31 ธันวาคม 2563 สหกรณ์ D ไม่สามารถจ่ายคืนเงินฝากให้สหกรณ์ C จำนวน 2 งวดเป็นเงิน 10 ล้านบาท สหกรณ์ C ผู้ฝากก็ต้องตั้งค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์อื่นสงสัยจะสูญคู่กับบัญชีเงินฝากสหกรณ์อื่นสงสัยจะสูญเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

ประเด็นสำคัญ : สถานการณ์ที่กระทบกระแสเงินสดในสหกรณ์

- 5 เงินยืมทรองค้างนานเนื่องจากไม่มีการนำเอกสารการใช้จ่ายเงินยืมทรองมาหักล้าง หรือชำระคืนตามกำหนดของการยืมทรองแต่ละครั้ง แต่กลับขอยืมทรองซ้ำอีกหลายครั้งจนเป็นจำนวนเงินสูง ซึ่งเป็นผลให้สหกรณ์สูญเสียด้านเงินสดเนื่องจากทรองจ่ายไปแต่ไม่ได้รับคืน
- 6 บัญชีลูกหนี้ตัวแทนหักเงินส่งให้สหกรณ์มียอดคงเหลือค้างนานและสะสมเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงินสูงผิดปกติ ซึ่งที่ถูกต้องลูกหนี้ตัวแทนต้องนำเงินสดที่สมาชิกส่งชำระหนี้และสะสมค่าหุ้นคืนให้สหกรณ์ในเดือนถัดไปอย่างสม่ำเสมอ หากเก็บเงินจากสมาชิกรายใดไม่ได้ก็ต้องแจ้งยอดให้สหกรณ์ปรับปรุงบัญชีกลับเป็นลูกหนี้เงินให้กู้ ดังนั้นการที่บัญชีลูกหนี้ตัวแทนหักเงินส่งมียอดค้างและจำนวนเงินสูงย่อมแสดงว่าเงินสดจากสมาชิกขาดหายไปไม่มีการนำมาบันทึกรับเข้าบัญชีเงินสดของสหกรณ์

ประเด็นสำคัญ : สถานการณ์ที่กระทบกระแสเงินสดในสหกรณ์

- 7 การตีราคาที่ดินซึ่งนำมาเป็นหลักประกันเงินกู้ยืม/เงินฝากสหกรณ์ โดยใช้ราคาประเมินอื่นที่สูงกว่าราคาประเมินของทางราชการมาก ผลทำให้สหกรณ์นำเงินสดไปฝาก/นำเงินสดจ่ายออกไปเพื่อให้กู้ในจำนวนเงินสูงแต่ภายหลังขายที่ดินแทนเงินฝาก/แทนการชำระหนี้ได้จริงในราคาต่ำหรือได้เงินสดกลับคืนมาน้อยและที่ดินแทนการชำระหนี้รอขายดังกล่าว ส่วนใหญ่ขายได้ช้ามากหรือสหกรณ์ต้องถือครองไว้นานมากจนธนาคารแห่งประเทศไทยประสงค์จะให้มีการกำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่า ถ้าสหกรณ์ถือครองเกินกว่า 5 ปีบัญชีนับจากที่ได้รับที่ดินดังกล่าว ให้สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อการปรับมูลค่าที่ดินแทนการชำระหนี้รอขายในอัตราร้อยละ 10 ต่อปี จนกว่าจะมีมูลค่าร้อยละ 50 ของมูลค่าที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย (ขณะนี้อยู่ระหว่างรอกฎกระทรวง)
- 8 ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ขออนุมัติงบประมาณจัดซื้อยานพาหนะรถตู้ 1 คันราคาประมาณ 1 ล้านบาท และจ่ายเช็คเบิกเงินจากธนาคารไปซื้อรถตู้มาใช้งานแล้ว เมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบการใช้จ่ายเงินซื้อรถตู้และขอคูทะเบียนรถยนต์ว่าเป็นชื่อของสหกรณ์หรือไม่ ปรากฏว่าสหกรณ์ไม่สามารถนำหลักฐานทะเบียนรถยนต์มาแสดงต่อผู้สอบบัญชีได้ ดังนั้นผู้สอบบัญชีจึงจัดทำหนังสือถึงบริษัทขายรถตู้ เพื่อสอบถามจึงได้หลักฐานยืนยันจากบริษัทว่าขายรถตู้ดังกล่าว เป็นแบบขายผ่อนชำระ โดยสหกรณ์จ่ายเงินค่างวดเพียง 50,000 บาท แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์สูญเสียดังกล่าวไปเกือบล้านบาทแต่มีสถานะเป็นลูกหนี้เงินผ่อนกับบริษัทขายรถตู้โดยไม่รู้ตัว

ประเด็นสำคัญ : สถานการณ์ที่กระทบกระแสเงินสดในสหกรณ์

- 9 ผู้สอบบัญชีปีปัจจุบันได้พิจารณาตัวเลขในงบการเงินปีก่อนของสหกรณ์ที่กำลังจะเข้าตรวจสอบ พบว่าสหกรณ์แห่งนี้ซึ่งเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์แต่มีอัตราร้อยละของกำไรสุทธิไม่ถึง 20 % ซึ่งต่ำผิดปกติ ผู้สอบบัญชีจึงวิเคราะห์หาสาเหตุพบว่าปีก่อนมีค่าใช้จ่ายรางวัลการถือหุ้นเป็นจำนวนเงินสูงมากนั่นคือ สหกรณ์มีการจ่ายเงินปันผลล่วงหน้าเพื่อหลีกเลี่ยงการจ่ายเงินปันผลในอัตราร้อยละเกินกว่ากฎกระทรวงกำหนด ดังนั้นวิธีการตกแต่งตัวเลขกำไรสุทธิให้น้อยลงโดยการจ่ายค่าใช้จ่ายรางวัลการถือหุ้น (จ่ายเงินปันผลล่วงหน้า) เช่นนี้จึงถือว่าเป็นการจ่ายเงินสดของสหกรณ์ไปก่อนการอนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี รวมทั้งกระทบยอดทุนสำรองให้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น
- 10 สหกรณ์กำหนดระเบียบว่าด้วย ทุนป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนเพื่อความมั่นคงของสหกรณ์ โดยจัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปี แล้วนำทุนป้องกันฯ ดังกล่าวไปลดยอดเงินฝากสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด เพื่อต้องการลดภาระการตั้งค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด สงสัยจะสูญ แต่ทำให้เงินสดที่ควรได้คืนจากสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด สูญหายไปและกระทำผิดพลาดในการตัดบัญชีเงินฝากสหกรณ์ซึ่งเป็นทรัพย์สินของสหกรณ์โดยไม่มีอำนาจ เพราะต้องเป็นอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในการออกระเบียบ ว่าด้วยการตัดเงินฝากสหกรณ์อื่นสูญ (แต่ปัจจุบันยังไม่มี การออกระเบียบนี้) นอกจากนี้งบกำไรขาดทุนของสหกรณ์ขัดต่อข้อเท็จจริง เนื่องจากไม่ตั้งค่าใช้จ่ายจากค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด สงสัยจะสูญ

ประเด็นสำคัญ : สถานการณ์ที่กระทบกระแสเงินสดในสหกรณ์

11 สหกรณ์กำหนดระเบียบว่าด้วยทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ โดยจัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปี แล้วนำทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันดังกล่าว ลดยอดต้นเงินกู้ 70% ผู้ค้าประกันรับภาระหนี้เพียง 30% ผลทำให้เงินสดที่ควรได้รับคืนจากการให้สมาชิกกู้ยืมขาดหายไปจากระบบการเงินของสหกรณ์ 70% และเป็นการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินให้เสมือนได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ ส่งผลถึงการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น อีกทั้งไม่เป็นธรรมต่อสมาชิกทั่วไปที่ไม่ได้กู้เงินและไม่ได้ค้าประกันเงินกู้

ในระบบสหกรณ์

เดบิต	ทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกัน	70	
	เงินสด (จากผู้ค้าประกัน)	30	
เครดิต	ลูกหนี้เงินกู้สามัญ		100
เดบิต	ทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกัน	50	
เครดิต	เงินสด/เงินฝากธนาคาร		50

(เบิกเงินเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินคดี)

สรุป กองกำกับการสอบบัญชีสหกรณ์ แจ้งข้อสังเกตให้สหกรณ์

นำลูกหนี้เงินกู้ที่ดำเนินคดีมาบันทึกบัญชีในระบบสหกรณ์

นอกระบบสหกรณ์

เดบิต	ลูกหนี้เงินกู้ (ดำเนินคดี)		100
เครดิต	เงินรอจ่ายคืนทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกัน		100
เดบิต	เงินสด/เงินฝากธนาคาร		50
เครดิต	เงินรอจ่ายคืนทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกัน		50
เดบิต	เงินรอจ่ายคืนทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกัน		20
เครดิต	เงินสด/เงินฝากธนาคาร		20

(รอผลของการดำเนินคดีต่อไป)

ประเด็นสำคัญ : สถานการณ์ที่กระทบกระแสเงินสดในสหกรณ์

12 ชุมนุมสหกรณ์แห่งหนึ่งมีผลการดำเนินงานเกิดขาดทุนสะสมในปีที่ผ่านมาจึงได้ยื่นจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเพื่อเปลี่ยน “การคำนวณมูลค่าหุ้นของสหกรณ์สมาชิกโดยนำทุนเรือนหุ้นทั้งหมดลบขาดทุนสะสมแล้วจึงนำมาเฉลี่ยโดยใช้จำนวนหุ้นทั้งสิ้นเป็นหลักฐานในการคำนวณ” เป็นผลให้มูลค่าต่อหุ้นไม่ติดลบและสามารถจ่ายคืนค่าหุ้นให้แก่สหกรณ์สมาชิกได้ แต่ที่ถูกต้องนายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่ง ที่ 278/2549 สั่ง ณ วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2549 สั่งการให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์กำหนดเรื่องการจ่ายคืนค่าหุ้นในกรณีที่ขาดทุนเกินทุนสำรองที่มีอยู่ไว้ในข้อบังคับโดย

$$\text{คำนวณมูลค่าต่อหุ้น} = \frac{\text{ทุนเรือนหุ้นทั้งหมด} - (\text{ขาดทุนสะสมคงเหลือ} + \text{หนี้สินทั้งสิ้น})}{\text{จำนวนหุ้นทั้งสิ้น}}$$

ดังนั้น ชุมนุมสหกรณ์แห่งนี้จึงต้องการไม่ให้นำหนี้สินทั้งสิ้นมาคำนวณในสูตรข้างต้นเพื่อตกแต่งงบการเงินไม่ให้แสดงมูลค่าต่อหุ้นตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ และต้องการช่วยตกแต่งงบการเงินของสหกรณ์สมาชิกไม่ต้องตั้งค่าเพื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุนในหุ้นชุมนุมสหกรณ์และผลขาดทุนจากเงินลงทุนในหุ้นชุมนุมสหกรณ์ (เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน) โดยชุมนุมสหกรณ์ยอมจ่ายเงินค่าหุ้น (เพราะหุ้นไม่ติดลบ) ออกไปเพื่อรักษาภาพลักษณ์ของชุมนุมสหกรณ์

ประเด็นสำคัญ : สถานการณ์ที่กระทบกระแสเงินสดในสหกรณ์

- 13 กฎกระทรวงการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2564 (ลงวันที่ 26 มกราคม 2564 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2564)

หมวด 3 การดำรงเงินกองทุนของชุมนุมสหกรณ์

- ข้อ 12 เงินกองทุนของชุมนุมสหกรณ์ ประกอบด้วย 90% ของทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว และทุนสำรอง
- ข้อ 13 ให้ชุมนุมสหกรณ์ดำรง อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์ ไม่ต่ำกว่า 15%

$$\frac{\text{เงินกองทุน}}{\text{สินทรัพย์}} = \frac{90\% \text{ ของทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว} + \text{ทุนสำรอง} - \text{ขาดทุนสะสม/ขาดทุนระหว่างงวด (ถ้ามี)}}{\text{สินทรัพย์} - \text{พันธบัตรรัฐบาล} - \text{เงินสด (มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่คำนวณ)}}$$

A string of eight colorful paper tags is suspended by a light brown twine string. Each tag is held in place by a small wooden clothespin. The tags are arranged to spell out the words 'THANK YOU' in a simple, hand-drawn black font. The colors of the tags are: orange for 'T', light orange for 'H', blue for 'A', red for 'N', yellow for 'K', pink for 'Y', light blue for 'O', and yellow for 'U'.

THANK YOU